

HOOFDKANTOOR: N.Z. VOORBURG WAL 65-73
AMSTERDAM — Telefoon 46878 (5 lijnen)
BIJKANTOREN: 's-Gravenhage, Stationsweg 10, tel. 113293-111896; Rotterdam: Witte de Withstraat 48, tel. 22910; Haarlem: Smedestr. 5, tel. 21543 en 21544; Eindhoven: Kruisstraat 93, tel. 2445; Hilversum: Emmastraat 12, tel. 9985; Maastricht: Stationstraat 20, tel. 5851; Utrecht: Steenweg 37, tel. 10064; Zwolle: Melkmarkt 10, tel. 5194.

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbet. f 5.25 p. kwartaal, f 1.80 p. maand, 42 cts. per week. K 419

DE TIJD

DIEU ET MON DROIT
DAGBLAD VOOR NEDERLAND

DE PRIJS DER ADVERTENTIE bedraagt 50 cents per millimeterregel (40 m.m. breed). Bewijsnummers 10 cents. De administratie behoudt zich het recht voor advertenties eventueel zonder opgave van redenen te weigeren.

UITGAVE DER N.V. DRUKKERIJ DE TIJD, AMSTERDAM-C.
Postgiro 22884 . Gemeentegiro Amsterdam N 605

Directeur: J. J. W. Boerrigter
Hoofdredacteur: P. A. Kerstens

Smuts in ons land

Niet enkel zijn naam, ook zijn markante kop met kinbaardje — zou hij, naar tijd en gelegenheid gekleed, op iets jeugdiger leeftijd geconterfeit, mistaan tusschen de Staalmeeesters? — en verder zijn taal, inclusief het accent van zijn Engelsch, stempelen den Zuid-Afrikaander, den Boer, die sinds vanmorgen de hoogste gast van ons land is, nog altijd tot Nederlander. Een Zeeuw, Boer geboren en Brit geworden, — of een Brit, Boer en Zeeuw gebleven, al naar men verkiest. Als men maar geen halfheid in hem zoekt. Want Boer en Brit is hij beide geheel. Daardoor is hij een persoonlijkheid van dubbel formaat geworden, een staatsman van wereldallure, zoals zijn stamland zelf er in eeuwen geen heeft voortgebracht.

Wie een beeld moest ontwerpen van de Britsche wereldpolitieke bestuurskunst, zou met veel vrucht Jan Christiaan Smuts als model kunnen kiezen. Hij is, op 28-jarigen leeftijd, juist Procureur-Generaal van de Zuid-Afrikaansche Republiek, als zijn land tot verontwaardiging van de geheele wereld aangevallen wordt door het machtige Engeland van Joe Chamberlain. Smuts' toga moet wijken voor de wapenen. In 1901 is hij opperbevelhebber van de republikeinsche strijdkrachten in de Kaapkolonie. Hij wordt „Generaal“ Smuts en aan dezen titel — zijn glorie als Boer — blijft hij zijn verdere leven lang persoonlijk meer gehecht dan aan dien van Britsch veldmaarschalk, hoeveel aanzienlijker deze laatste in de snel vergetende wereld ook is. Ook na den Boerenoorlog blijft hij, in steeds stijgende lijn, een eerste dienaar van zijn kleine land in telkens andere ministeries: Minister van Binnenlandse Zaken en Mijnwezen, Minister van Financiën, Minister van Defensie, Premier en Minister van „Native Affairs“, plaatsvervangend Eerste Minister en Minister van Justitie, opnieuw Premier tevens Minister van Buitenlandse Zaken en van Defensie, deze laatste combinatie tot op den huidigen dag. Over tal van andere eereposities zwijgen wij dan nog. Maar plaats naast deze zult van een carrière nu tevens de lijst van zijn Britsche titels en eereambten, die, behalve voor hemzelf, ook een eer zijn voor de Britsche staatsmanskunst.

Een goede tien jaren na het einde van den Boerenoorlog — in welk decennium „Generaal“ Smuts zijn universitaire studiën van Stellenbosch uitbreidde met die van Cambridge — was hij commandant van de Britsche troepen in Britsch Oost-Afrika en in de twee laatste jaren van den eersten wereldoorlog reeds lid van het Imperiale Oorlogskabinet. Sindsdien is de voormalige doodsvijand niet alleen in de Dominie Zuid-Afrika, maar in de hoogste Londensche raadkamers, w.o. den Imperialen Raad en den Raad van Eerste Ministers, een der meest gezaghebbende leiders, in het bijzonder de hoogste eeretitel zijn hem ten deel gevallen: Privy (Counselor), zoveel als Staatsraad in buitengewonen dienst; C. H. (Companion of Honour), waartoe slechts een zeer beperkt aantal aanzienlijken benoemd kan; K. (King's Counsel), eenigszins vergelijkbaar met ons lidmaatschap van den Hoogen Raad; de Albert Medaille van de „Royal Society of Arts“, van het niveau van onze Koninklijke Academie van Wetenschappen.

„Slim Jannie“ hebben zijn ten opzichte van de Engelschen onverwachte tegenstanders in Zuid-Afrika den langdenoet genoemd, die zoo tijdig overstag wist te gaan op den Britschen koers en zich vervolgens, opgebouwd tot een wereldfiguur gelijk de Engelschen dat verstaan, zoo vorstelijk wist te doen beloven. Geen betere weerlegging van deze leelijke insinuatie dan zijn staat van dienst tijdens den Boerenoorlog en daarna, gelijk wij hem hierboven gaven. Hij is een kampioen van het Britsche Rijk geworden, maar tegelijk de kampioen gebleven van de Unie van Zuid-Afrika, die met hem en door hem mee gerezen is tot een aanzien en een invloed als waarvan zij vóór Smuts niet had kunnen dromen, ook al ware haar goud-exploïtatie geheel aan haar zelf overgelaten geworden. — Een even sterke weerlegging is gelegen in het feit, dat zijn eigen land en volk hem niet enkel van het eene hooftstaatsambt in het andere hebben geplaatst, een menschenleven lang, maar hem ook in twee wereldoorlogen gevolgd zijn zonder aarzelen: aan den kant van het Britsche Rijk, overweldiger en doodsvijand nog maar een halve generatie geleden, en van zijn andere bondgenooten. Vooral de laatste maal viel dat lang

Veldmaarschalk Smuts, die hedenochtend op het vliegveld Valkenburg bij Den Haag aankwam, op jeugdiger leeftijd. Een Zeeuw, Boer geboren en Brit geworden; eveneens een Brit, Boer en Zeeuw gebleven, dien een Rembrandt tusschen zijn staalmeeesters geschilderd zou kunnen hebben

niet gemakkelijk. Ook zonder zijn machtigen tegenstander, dr. Malan, den anti-Britschen aanvoerder der Zuid-Afrikaansche nationalist, van rechtstreeksch Duitsch handlangersdienstbetoon te beschuldigen, mag men zeggen, dat nazi-invloeden een machtige rol speelden in de Z.-Afrikaansche afzijdigheidspropaganda gedurende de gevaarlijke jaren vóór den jongsten oorlog. Wat zou het Hitler waard zijn geweest, Zuid-Afrika onzijdig te houden, om te zwijgen van het aan zijn zijde te krijgen? Rommel zou bij Alamein niet teruggeslagen zijn, als Montgomery niet op het laatste moment rond de Kaap zijn versterkingen had gekregen. En Engeland zou den duikbootoorlog niet gewonnen hebben, als Hitler ook maar heimelijk Zuid-Afrika als basis had kunnen gebruiken. „Slim Jannie“ had even goed en even tijdig als welke Britsche staatsman ook het allesbeheerschende strategisch belang van Zuid-Afrika gezien, gelegen als het is op den driesprong van de wereldoceanen. Zuid-Afrika had zijn vrijheid aan Engeland verloren, maar het had ze ook van Engeland teruggekregen. Met het Britsche Rijk vereenigd kon het de vrijheid voortaan behouden en anderen landen daarbij tot machtigen steun zijn. Dit breede wereldpolitieke inzicht was als klem in den wijsgeerig aangelegden Smuts aanwezig. Door zijn aanrakingen met de breede Engelsche bestuursmethode is het in hem tot ontwikkeling en bloei gekomen en nu deelt hij het vooral met Churchill.

Het is geen toeval, dat hun carrières vrijwel parallel loopen. Tijdens den Boerenoorlog hebben zij als felle vijanden tegenover elkaar gestaan, om sindsdien echter als het ware arm in arm het Britsche Rijk voor te staan en voor te gaan. Wat in November 1944 Churchill als oorlogvoerend Eerste Minister van Engeland nog niet zelf kon zeggen, werd — ongetwijfeld in gemeen overleg — door Smuts uitgesproken: de landen van West-Europa moeten in hun eigen belang en in dat van den toekomstigen wereldvrede een hecht blok vormen rond Brittannië als kern. Over Brittannië als die kern wordt (voorloopig) thans minder openlijk gesproken. Maar wel voert Churchill nu ook zelf het pleit voor een — t.o.v. overig Europa niet controversieel — West-Europeesch bloc. Ook Smuts is nu weer op dat pad. Wij verwachten, dat zijn reis naar Nederland mede dienstbaar zal worden gemaakt aan de propaganda voor dit denkbeeld. Geen verwondering zal 't ons baren, indien zijn rede in de Ridderzaal veel gelijkenis zal vertoonen met Churchill's recente rede in Zürich.

Uit Britsch eigenbelang? Ongetwijfeld. Maar toch niet daarom alleen. Wel degelijk ook uit het waarachtig verlangen, het benarde Europeesche Continent met zijn staatsmanswijsheid en — ervaring bij te staan. Wel degelijk ook uit hoogere dan louter materiele motieven. Smuts' geschrift „Plans for a Better World“ (1942) komt voort uit een oprechte bunkering naar bescherming en bevordering van de hoogste menscheelijke goederen: vrede, vrijheid en recht. Hij pleitte voor en ontwierp in 1945 de preambule van het Handvest der Vereenigde Volken in denzelfden geest als waarin hij reeds in 1918 — '19 te Versailles ijverde voor een ideale doeleinde van den Volkenbond.

Hij is een der meest gezaghebbende mannen van de wereld, een slaad van den Nederlandschen stam en een bijzonder vriend van zijn oude stamland. Laten wij hem als zodanig eeren. Nederlands positie in de wereld is benard als velden te voren in de geschiedenis. Wij strijden voor het behoud en de voortzetting der aloude banden met Indië: Dienen wij die met Zuid-Afrika niet te versterken? Het officiële bezoek van den Zuid-Afrikaanschen minister-president en minister van Buitenlandse Zaken, onzen bloed- en stamverwant Smuts, is een belofte van goede kans op welzijn. Ook daarom heeten wij hem hartelijk welkom. Maar daarom niet alleen. Wij verwelkomen hem eveneens als bevorderaar van een beter vereenigd Europa en als paladijn van een wereldvrede door vrijheid en recht.

Pleidooi voor mgr. Stepinac Verdediger vraagt vrijspraak

In een pleidooi, dat bijna twee uur duurde, heeft de verdediger van Mgr. Stepinac, Politeo, die een scherpen aanval op den openbaren aanklager deed, vrijspraak gevraagd voor den aartsbischop van Zagreb.

Politeo gaf een beschrijving van zijn eerste ervaringen voor een fascistisch hof, zestien jaar geleden: „Dat was de Italiaansche manier“, zo zei hij, „maar dat mag niet de manier zijn, waarop in Joego-Slavie wordt rechtgesproken.“

Voor de eerste maal tijdens het proces ontlokte de verdediger eenigen bijval aan de publieke tribune, toen hij zei: „Ik zou wel eens willen zien, wie he; tijdens de bezetting met succes op zou hebben kunnen nemen tegen Hitler en Mussolini, sterke mannen als zij te dien tijde waren. De grootste helden“ — aldus Politeo — „waren diegenen, die de boeschen inrokken, maar niet ieder van ons kon dat doen.“

De verdediger voerde aan, dat Stepinac tegen de rassenvervolging had gestreden, dat hij geprotesteerd had tegen de vervolging van Serven en

Joden en herhaalde de verklaring van getuigen, dat Pavellie Mgr. Stepinac niet gunstig gezind was.

Politeo ontkeed categorisch de beweringen, door de prosecutie ter tafel gebracht, dat de Paus de marionetten-regering had ondersteund. Het desbetreffende ongeteekende document was, volgens den verdediger valscht en bovendien niet opgesteld in den daarvoor gebruikelijken stijl.

Zondag inbezitname der titelkerk

Naar onze Romeinsche corresponderent ons meldt is kardinaal de Jong zeer verheugd, dat de San Clemente zijn titelkerk geworden is. Zijne Eminentie is in de St. Clemenskerk op Ameland gedoopt en St. Willibrordus koos na de bisschopswijding Clemens als tweede naam.

De plechtigheid van de overhandiging van den rooden kardinaals-hoed zal Zaterdag om 9.40 uur plaats hebben. Zij zal slechts kort duren en een beperkt aantal Nederlanders zullen hierbij aanwezig zijn.

Zaterdagmiddag zal een grootse ontvangst plaats hebben op het Nederlandse college te Rome door Mgr. Dr. B. J. Eras, procurator van het Ned. Episcopaat, voor alle Nederlanders.

Zondagmiddag zal de kardinaal de titelkerk in bezit nemen en Dinsdagavond 15 Oct. zal hij uit Rome vertrekken. Als de plaatsbespreking van den trein zijn vertrek niet toelaat, zal hij waarschijnlijk nog eenige dagen in Lugano blijven.

In ieder geval kan de kardinaal tegen Zaterdag 19 Oct. in Nederland worden terugverwacht.

Grieksche burgers bewapend?

Den ze aman van het Foreign Office heeft te Londen verklaard, dat Griekenland Engeland om wapens heeft verzocht. Deze zouden moeten dienen voor de bewapening van Grieksche burgers in hun „strijd tegen bandieten“ in Noord-Griekenland. Hij noemde de oprichting van hulpstrijdkrachten uit anti-communistische burgers eer, bijzonder maatregel tot zelfbescherming. De Engelsche regering heeft het verzoek nog in overweging.

Aantal doden te Apeldoorn reeds 24

Weer zijn drie slachtoffers van de vliegtuigramp te Apeldoorn overleden, zoodat het aantal doden thans tot 24 gestegen is. Van de vier slachtoffers, die nog in het St. Liduina-siekenhuis verpleegd worden, is de toestand van één hoopvol, van de anderen zorgwekkend.

De commandant gemacht Nederland, de schout-bij-nacht J. A. Gauw, heeft, vergezeld van zijn adjudant en een vertegenwoordiger van den marine-luchtvaartdienst, gisteren te Apeldoorn de deelneming van de Kon. Marine betuigd aan den burgemeester van Apeldoorn, het hoofd van de getroffen school en middelen den burgemeester aan de ouders van de omgekomen leerlingen. Het ligt in de bedoeling naar de begrafenis van de slachtoffers een detachement van de Kon. Marine af te vaardigen.

Van bevoegde zijde deelt men nog mede, dat de opleiding, welke de sergeant-vlieger, die de ramp veroorzaakte, had genoten, was voltooid. De begrafenis van de slachtoffers, omgekomen bij de vliegtuigramp te Apeldoorn, zal, voor zover de ouders geen afwijkende wenschen hebben, gemeenschappelijk geschieden. Twee katholieke scholieren zullen op een der katholieke kerkhoven ter aarde worden besteld. Vrijdagmiddag om drie uur vertrekt de rouwtoet van de Christelijke H.B.S., waar de doden te voren zullen worden opgebaard, naar de begraafplaats.

Koningin wijst Seyss' verzoek af

H. M. de Koningin heeft besloten, het verzoek om interventie, gedaan door den verdediger van dr. Seyss-Inquart niet in overweging te nemen.

Sjahrir over „grootte concessies“ Indonesiërs zijn definitief tegen Rijkverband gekant

Soetan Sjahrir vertelde U.P., dat de republikeinsche regering bereid is om den Nederlanders grootte concessies te doen en garanties te geven, in ruil voor erkenning van de onafhankelijkheid van Java en Sumatra.

Sjahrir zei, dat de republikeinsche autoriteiten met de vrees, die Nederlanders en personen van andere nationaliteit inzake hun belangen koesteren, sympathiseeren. De Indone-

siërs zijn daarom bereid aan Nederlandse waarnemers en adviseurs en zelfs troepen toestemming te geven gedurende een overgangsperiode in Indonesië te blijven, opdat de Nederlanders zich er van kunnen overtuigen, dat de republiek op eigen beenen kan staan. Sjahrir voegde hieraan toe, dat echter aantal en taak der Nederlandsche troepen nauwkeurig moesten worden vastgelegd in een overeenkomst met de Indonesiërs.

Sjahrir zei, dat dit het belangrijkste punt is, waarvan het succes der wapenstilstandsbeprekingen, die heden met prof. Schermerhorn zullen beginnen, zal afhangen. Sjahrir zei, dat de Indonesiërs er definitief tegen gekant zijn binnen het Nederlandsche Koninkrijk te blijven, doch bereid zijn door een verdrag een nauwe relatie voort te zetten.

Op de vraag, welke controle de Nederlandsche regering zou houden onder deze omstandigheden, antwoordde Sjahrir: „Wederzijdsch eigenbelang“, zou de garantie geven dat Nederlanderschen wenschen gerespecteerd zouden worden. „De Nederlanders hebben vele kaarten in handen“, aldus Sjahrir en hij vervolgde: „Zoo weten we bijvoorbeeld dat het tot ons eigen voordeel strekt, indien Nederlandsche economische investeringen hier zouden worden beschermd en aangemoedigd. Doch de gevoelens van het volk eischen, dat de republiek Java en Sumatra vrij van het Nederlandsche Koninkrijk zal zijn. Indien de Nederlanders bereid zijn deze concessie te doen, zullen zij Indonesië bereid vinden in ruil daarvoor een goeden prijs te betalen. Indien de Nederlanders daartoe niet bereid zijn, dan zal het resultaat een rampspoedige koloniale oorlog of internationale interventie zijn, waaruit geen der beide zijden voordeel zal trekken.“

Groote Vier begin November bijeen?

De plaatsvervangende ministers van Buitenlandse Zaken der Groote Vier hebben schikkingen getroffen om een bijeenkomst der Groote Vier te beleggen in de eerste week van November te New York. De ministers der Groote Vier zullen waarschijnlijk vóór Maandag zelf nog bijeenkomen om dit plan te bespreken.

Volgens de News Chronicle zou het reeds vast staan, dat Bevin 26 October a.s. naar New York zal vertrekken.

Generaal Smuts gearriveerd

Om ongeveer elf uur hedenmorgen is veldmaarschalk Smuts op het militaire vliegveld Valkenburg geland. De veldmaarschalk heeft den tocht van Parijs naar Valkenburg gemaakt in het vliegtuig, dat anders speciaal voor veldmaarschalk Montgomery gereserveerd is. Het vliegtuig cirkelde boven Rotterdam, alvorens de reis naar Valkenburg voort te zetten.

De hoogste gast werd begroet door den kamerheer van H.M. de Koningin mr. J. H. L. J. baron Sweerts de Landas Wyborg, minister baron van Boetzelaer van Oosterhout, den Zuid-Afrikaanschen gezant in Nederland den heer Engeland, en tal van hoge autoriteiten.

Na de begroeting werden 't Engelsche en het Zuid-Afrikaansche volkslied ten gehore gebracht. Veldmaarschalk Smuts inspecteerde vervolgens een regiment luchtvaarttroepen waarna hij, voorafgegaan door motorrijders van de Kon. militaire marconiusse, na een kort oponthoud op het kasteel „Oud-Wassenaar“ te Wassenaar, naar het paleis Soestdijk vertrok om met de Koningin hedenmaals te gebruiken.

Zonder eenig ceremonieel begaf de hoogste gast, die vergezeld was van zijn schoonzoon, McEldowill, zich met zijn kleine gevolg uit de auto's in het Paleis. De veldmaarschalk was niet in uniform gekleed, daar dit te laat uit Engeland was gearriveerd. Het werd hem per jeep nabegebracht en op het paleis heeft hij, alvorens zijn opwachting bij H. M. de Koningin te maken, zich eerst in dit uniform gestoken.

In de hal van het Paleis werd veldmaarschalk Smuts ontvangen door H. K. H. Prinses Juliana en Prins Bernhard terwijl ook de minister-president dr. L. J. M. Beel aanwezig was.

Hij zijn aankomst op het vliegveld te Valkenburg inspecteert veldmaarschalk Smuts de eerewach

Edam te Pretoria aangekomen

De „Edam“ is gisteren om 17.20 uur te Pretoria aangekomen. De reis is voorspoedig geweest. De passagiers werden ontvangen door den Ned. gezant, dr. Ph. O. Vlaess. Met de „Edam“ was o.m. een mand gele chrysanthen en een Edammer kaas verzonden, bestemd voor „Jouma Smuts“, de vrouw van den Zuid-Afrikaanschen premier, die ons land bezoekt.

„De Bilt“ zegt:

Verwachting tot Donderdagavond:
Meest zwaar bewolkt, vrij koud weer met plaatselijk eenige lichte regen of motregen. Matige, tijdelijk vrij krachtige N.O. wind.
Zon onder 18.01, maan 18.19—7.20, zon op 6.54.

Boortorens in het veen

Olie uit Neerlands bodem

300 ton productie per dag

(Van onze specialen verslaggever)

Vlak en eenigszins triest schuift het Drentsche landschap voorbij de ramen van den autobus. Hier en daar staan groote stapels zwart-bruine turven langs de greppels en door de smalle kanalen worden platte schuiten voortgeduwd, gevuld met de bekende zwarte veen-aardappelen, waarvan het gezicht ons, bewoners van Noord- en Zuid-Holland, den triesten oorlogswinter '44-'45 in de herinnering terugbrengt. Zwarte rookpluimen kringelen boven de spitse schoorsteenen, getuigend van den intensieven arbeid der aardappelmeelfabrieken aan hun voet.

Bij zijn bezoek aan de delfstof-bedrijven in Nederland was het in de provincie Drente de Bataafsche Petroleum Maatschappij, die als gastvrouw het persgezelschap ontving. De administrateur van het Winningsbedrijf Nederland, de heer J. L. Chaillet, wees er in zijn uiteenzetting op, dat, evenals overal elders in de wereld, de oliemenschen bij het boren naar olie in Nederland van optimisme bezeten moeten zijn, hetgeen duidelijk tot uitdrukking komt in het feit, dat vanaf 1937 drie en vijftig boringen in Dfente werden gedaan, welke alle nihil opleverden. Een grondig onderzoek, met alle voorbereidingen van dien, neemt tientallen jaren in beslag of nuchter zakelijk uitgedrukt, de kosten bedragen zeker een honderd tot tweehonderd miljoen gulden. Oorspronkelijk werd in Coevorden geboord, doch de uitkomsten waren hier niet bemoedigend. Ten Noorden van Coevorden echter, in de omgeving van Schoonebeek, priemen de talloze boortorens zich in de wolkenlucht, zooals ze dat ongetwijfeld precies hetzelfde doen in Venezuela, Californië en Balik-Papan. En er wordt olie geboord!

Wij hebben haar zien boren in de open vergaarbakken (onnodig hier op te merken, dat de materiaal-schaarste ook de B.P.M. op nijpende wijze kwelt), een teerleukleurige substantie, welke voor ons leek een kwalijk riekende eigenschap bezit. Oliemenschen verzekerden ons deze lucht heerlijk te vinden.

Zwaar werk

Het boren of, misschien juist gezegd, het zoeken naar olie is een zeer omslachtig werk. Een groote boorbeitel, verbonden aan een enorm lange boorpijp, wordt in den bodem gedreven, totdat men op p.l.m. 800 meter diepte olie hoopt aan te treffen. De olie bevindt zich niet als plassen in den bodem, doch is als zeer fijne druppeltjes vermengd met zand. Na het bereiken van het olieband worden buizen in den grond gebracht, aan de onderste waarvan een zeefkop is bevestigd, welke bij het oppompen der olie het zand tegenhoudt. De olie, welke aan de oppervlakte komt, is inderdaad niet direct geschikt voor verbruik. Ze moet nog een uitgebreid raffinageproces ondergaan, waartoe ze naar de oliekrakinstallatie te Pernis wordt gebracht.

De hier gewonnen olie is een zeer zware. Zij bevat een groote hoeveelheid paraffine, welke haar snel doet stollen. Zij moet derhalve voor het verpompen eerst verwarmd worden.

Olie wordt gekraakt

Het benzinepercentage is p.l.m. 7 pct., doch kan door toepassing

van het z.g. kraakproces verder opgevoerd worden. Men kon ons evenwel nog niet mededeelen, welke toepassingsmogelijkheden men in de toekomst aan deze olie zou geven.

Momenteel bevinden zich op de Schoonebeeksche olievelden 15 productieputten welke een dagproductie opleveren van ongeveer 300 ton. Deze productie staat nog in geenerlei verhouding tot de behoefte van Nederland, die jaarlijks ruim 1 mill. ton bedraagt. In de toekomst zal de productie ongetwijfeld nog wel verder opgevoerd worden.

Boringen elders in den lande

In dit verband is het interessant te vernemen dat ook onderzoekingen werden gedaan buiten Drente, n.l. op de Zuidholl. eilanden, Terschelling en bij Ter Apel.

Voor het vervoer van de olie naar de oliehaven Pernis wordt momenteel door de spoorwegen energiek gewerkt om van de olievelden naar Nieuw-Amsterdam een zes kilometer lange spoorlijn aan te leggen. Op het olieveld zal een 600 meter lang emplacement worden aangelegd met een automatische snelweg-inrichting. De komst van de B.P.M. in Drente heeft voornamelijk onder de landelijke bevolking eenige onrust verwekt, doordat de conservatieve landbouwers slechts noode van hun land afstand doen. Langzamerhand begint echter bij hen 't besef door te dringen, dat het exploiteren van olievelden Drente uit zijn isolement zal verlossen en dat het bovendien voor de jeugd een stimulans betekent om te studeren, wil zij zich een toekomst in het oliebedrijf scheppen.

Benoeming

Bij K.B. is benoemd tot gewoon leeraar aan de rijksuniversiteit te Utrecht, om onderwijs te geven in de algemeene geologie, ir. S. G. Troostier, geoloog bij de Bataafsche Petroleum-Maatschappij.

„Von Papen, Schacht en Fritzsche voor een Duitsch gerechtshof“. In den Russischen sector te Berlijn hielden 50.000 Duitschers protestdemonstraties tegen de vonnissen te Neurenberg. Borden die zij meedroegen vroegen de doodstraf voor alle beklagden. Op den achtergrond het hoofdkwartier van de Socialistische Eenheidspartij in het vroegere gebouw van de Dresder Bank

Eens Rome's luisterrijkste basiliek

In de nabijheid van het Colosseo, in het hart van het oude Keizerlijke Rome, ligt de kerk van Sint Clemens, een der juweelen van de Eeuwige Stad: een kerk, die in geschiedenis en in uiterlijk de gansche historie van Rome vertegenwoordigt.

Gebouwd op resten van een groot paleis uit de laatste eeuw der Republiek (tweede eeuw voor Christus), stond hier het huis waarin de H. Clemens woonde. Hij was de derde opvolger van Petrus, gekozen in het jaar 90 en in de tien jaar van zijn Pauschap vloeide het bloed van ongetelde naamloze martelaren. Tien jaren van strijd, één lange periode van angst en schuilhouden — maar ook van die trouw en die liefde, waarvan de eerste Christenen het geheim bezaten.

Het was de tijd, waarin Mithras het scheen te winnen van den Gekruisigden Jood uit Palestina, waarin wreedheid en schande schijnbaar bevestigden over vroomheid en zuiverheid. In het jaar 100 kwam het einde: het huis werd geconfiskeerd en Clemens gevangen gezet. In de kamers en salen waar eerst de Goddelijke Mysteries waren gevierd achter gesloten deuren en welbewaakte ramen, kwam nu de Mithras-dienst, Clemens

stierf den marteldood; een afschuwelijk eenzamen dood: gebonden op een anker werd hij verdronken in de Zwarte Zee.

Maar ook hier was het bloed het zaad der Kerk, want waar eerst de heidense mode-cultus gewonnen scheen te hebben, versrees korten tijd later een kerk, gewijd aan den heiligen Martelaar-Paus. Reeds in het begin van de vierde eeuw (Hieronymus noemt haar) moet deze Clemensbasiliek een der luisterrijkste van Rome zijn geweest. En hoe belangrijk de kerk bleef, blijkt uit het feit, dat zoowel in 417 als in 499 binnen haar muren een Concilie werd gehouden. Later wijkt de historie. Wel zijn zoowel in de achtste als in het begin van de negende eeuw restauraties uitgevoerd. Een hoogtepunt in de veelbewogen geschiedenis van het toen reeds zeer oude bouwwerk volgt dan. In 807 worden de resten van den H. Clemens uit het verre land aan de Zwarte Zee, de Krim, naar Rome overgebracht door twee verzeiders, den H. Cyrillus en den H. Methodius.

Tweehonderd jaar later ondergaat de kerk een ingrijpende wijziging. Binnen de oude muren wordt een Conclaaf gehouden en Paus Pasquale II (1099-1118), die toevalligwijze

als Kardinaal de kerk, waarin hij tot Paus werd gekozen, als titel-kerk had gehad, neemt het initiatief om op de resten van de oude kerk een geheel nieuwe te bouwen. Zoo verrijst boven de eerste basiliek een tweede, ten gevolge waarvan echter de onderkerk vrijwel geheel bedolven raakte en in den

De kerk van San Clemente

loop der eeuwen in vergeeteldheid zonk. Latere Pausen lieten restauraties uitvoeren, zoals Sixtus V (1585-1590), terwijl nog weer later Clemens XI (1700-1721) belangrijke verfraaiingen aanbracht onder leiding van Carlo Fontana, die o.a. het plafond van het middenschip ontwierp.

De prachtige vloer is een suiver voorbeeld van marmer-mosaiek, het s.g. coemetelek en met haar „ambon“, haar groote gedraaide kandelaber, de heerlijke altaar-afsluiting (waarop het monogram van Paus Johannes II - 532-535), alsook met haar van mozaiek glanzende absis, is de San Clemente een der heerlijkste voorbeelden van een antiek basiliek. De onderkerk, door Pas-

quale II onder zijn nieuwbouw begraven, werd eerst weder blootgelegd in 1857, onder leiding van den Prior van de Iersche Dominicanen, die in het belendend klooster wonen en de kerk ook thans nog bedienen. Men vond onder de oude basiliek de kamers terug van het huis van Clemens, met allerwege sporen van den Mithras-dienst, waarvan de heilige ten offer viel.

Een fresco uit de vierde eeuw, in de oude kerk, beschrijft het „Wonder van St. Clemens“, een legende, waarin heel het karakter van die eerste eeuwen is terug te vinden:

Op den bodem van de Zwarte Zee, waar het lichaam van den Martelaar gebonden aan een groot scheepsanker neerkwam, verrees een kapel van wonderen schoonheid. En ieder jaar, op den sterfday, ontstond rumoer en gerucht, dan openden zich de golven en de geloovigen kwamen tuschen de hooge waterwanden geloopt om te bidden en te zingen in het blauwe heiligdom. Maar eens gebeurde hier iets vreesselijks: een weduwe met haar soonje hadden te lang gedraaid en de golven sloten zich en bedolven het kind; de moeder ontzwam ternauwernood. Doch toen zij het volgende jaar naar de kapel terugkeerde, vond zij haar slapend kind, dat ontwaakte als uit een langen, diepen slaap.....

centrale verwarming

defect?

Last haar metten repareren. Als U ons vandaag nog bericht, kunnen we voor snelle afwerking zorgen. De afdeling Centrale Verwarming van de Koninklijke Haardenfabriek E. M. Jaarsma is weer voor 100%, capabel voor de moeilijkste opdrachten. Voor het moderniseren en zuiniger maken, zoowel als voor nieuwe aanleg zijn wij geheel tot Uw dienst.

AFD. CENTRALE VERWARMING VAN DE KON. HAARDENFABRIEK E. M. JAARSMA TEL. 6512 & 2950 NIEUW-SURSUM

Professor Benjamin Zwartjas

61. Ambrosius Toga was danig uit zijn humeur en hij stak dat niet onder stoelen of banken. „Ik begrijp niet, Kopp“, zei hij tegen Dirk, die met een grooten, zwarten kater op zijn schoot in een fauteuil bij het raam zat, „ik begrijp niet hoe u om zoiets kunt lachen!“ — De verslaggever wilde vragen of hij dan misschien had moeten huilen, maar hij bedacht zich intijds, want een rechter is per slot van rekening een rechter en een verslaggever een verslaggever. „Hoe dat zoo, edelachtbare?“ vroeg hij daarom beleefd. „Er is toch niets gebeurd?“ — „Nee, er is niets gebeurd“, gaf Ambrosius toe, „maar er had iets kunnen gebeuren. Enjin, u bent geen jurist en begrijpt zulke dingen niet.“

— „Maar ik begrijp ze wel, edelachtbare!“ verklaarde Nicolaas Goudvries, terwijl hij zijn opschriftboekje te voorschijn haalde. „Dat beest daar, die gewetenloze kater, heeft vijf burgers van onze goede stad belemmerd in de uitoefening van hun ambt en plicht. Daarbij komt nog, dat voor u, edelachtbare, met uw zwakke hart, de gevolgen heel ernstig hadden kunnen zijn. Het zou dwaasheid wezen, edelachtbare, om hier niet met strenge hand op te treden. Ik slinger het dier op den bon! Ik maak proces-verbaal tegen Filippus, den kater van professor Benjamin Zwartjas!“

Industriele opleving in Limburg

Groot tekort aan werkkrachten

De Limburgsche Industrie, die mijnen op de eerste plaats, doch ook de overige nijverheid, als de keramische fabrieken van Maastricht, heeft te kampen met een tekort aan arbeidskrachten. Te Maastricht alleen vraagt men een vierduizendtal arbeiders en werkmeters, waarvan de grootste helft in de aardewerk-, porcelein- en glasfabrieken empiel kan vinden.

Waarom dit tekort te wijten? Op de eerste plaats aan het in militaire dienst treden van veel jongelui, en verder aan den zwarten handel, die nog velen in zijn greep houdt. Ook beginnen de deviezen te lokken. België kent eenzelfde tekort aan werkmeters; het betaalt hogere loonen, er valt te spijderen met franken en natuurlijk ook met zekere goederen als sigaretten, tabak, enz. Dat ver-

leidt menigeen er toe daar een baantje te zoeken, dat gemakkelijk nog aanzienlijke bijverdiensten oplevert. Begonnen tot voor kort anders, uit onze bedrijven geraakte mijnwerkers naar de Kempen te trekken, nu schijnt men bezig te zijn met het wegronselen van bouwvakarbeiders, waaraan we zelf zoo dringend behoefte hebben voor onzen wederopbouw. Ook hierin schuilt een deviezenkwestie. Strengere controle op het inleveren van francs door deze grensgangers schijnt het euvel wel iets te beteugelen.

Uit de streek van Vaals en Gulpen gaan er ledereen dag wel 800 over de grens, textielarbeiders, die vroeger in Aken werkten en wien de enkele textielfabrieken van Vaals — gehinderd door gebrek aan materiaal — niet allemaal werk kunnen verschaffen. Deze uittocht is evenwel bonafide, daar deze vakmensen in hun bedrijf willen blijven.

Nieuwe ondernemingen

Niettegenstaande het tekort aan arbeidskrachten nemen we sedert de bevrijding uitbreiding waar in de Limburgsche industrie, niet alleen door modernisering als b.v. van de mijnen, doch ook door vestiging van nieuwe ondernemingen.

Zoo is b.v. te Valkenburg, vlak bij het station, een fabriek van „kratercement“ ontstaan. Aangezien het hier betreft een cementsoort die niet in groote hoeveelheden gebruikt kan worden, eene die muurvast is, behoeft men voor het natuurschoon van het Geuldal niet al te bezorgd te wezen. In Venlo is een puinverwerkende industrie in wording — grondstof vindt men daar, helaas, genoeg — een bedrijf dat uit puin bouwsteen gaat fabriceren. Men noemde ons voorts nieuwe nijverheden op gebied van inblikken en verwerking van fruit, van kleine houtwaren, heeren- en damekleding, enz. Niet vergeten mag worden de vestiging, te Sittard en Roermond, van twee afdelingen der Eindhovensche Philipsfabrieken. Limburg, met zijn sterk toenemende bevolking, kan deze expansie alleen maar toejuichen, want er komt, na demobilisatie van leger en kwarten handel, een tijd, dat er weer ruimter aanbod van arbeidskrachten zal wezen.

Beroep van graaf Marchant verworpen

De bijzondere Raad van Cassatie te Den Haag heeft hedenmorgen uitspraak gedaan in de zaak tegen den voormalige N.S.B.-commissaris van de provincie Limburg, graaf M. de Marchant et d'Ansembourg. De Raad van Cassatie heeft zoowel het beroep van den proc.-fiscal als dat van verdachte verworpen en geen aanleiding gezien de straf, die hem door het Bijzonder Gerechtshof was opgelegd, 15 jaar gevangenisstraf, te wijzigen. De overwegingen van het vonnis waren voor verdachte niet bepaald vriendel. Er werd in gezegd, dat hij uiterlijk weliswaar een belangrijk man scheen, maar dat zijn persoonlijke kwaliteiten niet toereikend waren. Door zijn weinig krachtige persoonlijkheid was hij meer een geleide, dan een leider in de N.S.B.

ZIJ BRENGEN EEN OFFER

Beantwoordt die daad met een bewijs van erkentelijkheid en betaalt voor onze militairen in Indië een abonnement op DE TIJD tegen gereduceerden prijs.

per maand:	
zee-mail	1.30
lucht-mail	2.85
per kwartaal:	
zee-mail	3.85
lucht-mail	8.43

Ook een bijdrage, te storten op onze postrekening 22884 met vermelding „De Tijd in Indië“ is welkom.

ABONN.-EXPL. „DE TIJD“

De Koningin naar Limburg

H. M. de Koningin brengt morgen een bezoek aan Noord-Limburg, om zich op de hoogte te stellen van den algemeenen toestand en de omstandigheden, waarin de bevolking leeft. De Koningin zal omstreeks 10 uur to Gennep arriveeren en zich vervolgens naar Mook, Weil en Arcen begeven, om daarna weer over Gennep de terugreis te aanvaarden. Dit bezoek geldt als aansluiting op haar bezoek in Augustus, dat zij wegens slechte weersomstandigheden moest onderbreken.

Donkere Schoonheid

Zwart haar moet glansen. Juist daardoor krijgt het zijn geheimzinnige bekoring. Wasch daarom Uw haar nooit met seep. Zeep vormt kalkneerslag en doodt den glans. Gebruik geregeld Zwartkop Shampoo. Deze geurige, verfrischende Shampoo is volkomen seep- en alkali-vrij en bevat alles, wat Uw haar gezond en jeugdig houdt.

De vraag
naar Maizena Duryea stijgt met den dag. Maar de productie is nog beperkt; er is geen grondstof genoeg.

Vraag op Uw ben A.M. van de textielhandel
ADELAAR SCHEERZEEP

Eenzaam kerkhof in de Peel

„Ongewenschte dooden” begraven

Van onzen specialen verslaggever.

De eerste 50 van de 23000 „ongewenschte dooden” zijn Dinsdag ter ruste gelegd op het grootste en eenzaamste kerkhof van Nederland, afgepaald in de Limburgse Peel onder Venray, bij den weg van Griensdijk naar IJsselstein. Op dezen doodenakker worden alle Duitsers, die in Nederlandschen bodem begraven liggen, samengebracht. Begonnen is met de ontgraving van het Duitse gedeelte van het Militaire Kerkhof te Margraten, dat 3000 „evallenen” telt; dagelijks wordt het overschot van 50 man van Margraten naar de Peel vervoerd en daar opnieuw aan den schoot der aarde toevertrouwd.

Of deze rustplaats blijvend zal zijn staat nog niet vast. Dit wordt uiteindelijk pas bepaald bij het vredesverdrag, dat zal uitmaken of de Duitse gesneuvelden al dan niet naar het vaderland worden overgebracht. In afwachting hiervan moet het aanvankelijk plan om voor deze dooden een grafveld bij Aken, dus op Duitschen bodem, in te richten, worden opgegeven. Daar de verspreide ligging der graven over het geheele land in elk geval ongewenscht wordt geacht, is nu begonnen met het samenbrengen der Duitse dooden op één terrein in de Peel, een werk, dat naar schatting anderhalf jaar in beslag zal nemen.

Nog levende haat

De oorlogsdooden van beide partijen rusten meestal op de gewone begraafplaatsen, maar in sommige streken van ons land, die korter of langer frontgebied zijn geweest, werden zij verenigd op afzonderlijke soldatenkerkhoven, terwijl er nog tal van gevallen verspreid liggen, volgens soldatengebruik begraven daar waar zij vielen. Ofschoon men dit gebruik zou willen respecteren en de graven van geallieerde gesneuvelden overal met liefde en zorg worden omringd, is deze situatie vaak onhoudbaar. In het bijzonder klemt dit voor de Duitse graven, her en der in het voormalige oorlogsterrein. Zoo zagen wij in de Peel een Engelsch soldatengraf, pal onder de vensters van de dorpschool in de Rips, door de jeugd keurig onderhouden. Maar ginds op een boerenhof „lag een Mol” en ook „ergeren” dat boschje”, zoo vertelde men ons. De haat, nog levend, spaart de dooden niet. Daarom en om nog andere redenen, van hygiënischen en practischen aard, is het wenschelijk

De instelling van een Ziekenfondsraad

Aan de Memorie van Toelichting van den minister van Sociale Zaken, betreffende het wetsontwerp „Instelling van een ziekenfondsraad”, is het volgende ontleend:

De figuur van den commissaris, belast met het toezicht op de ziekenfondsen en den Raad van Bijstand, wil de minister vervangen zien door een door de Kroon te benoemen college van toezicht op de ziekenfondsen, een Ziekenfondsraad. Op dezen raad zullen de meeste, thans aan den commissaris toekomende, bevoegdheden overgaan. Een zeer belangrijk onderdeel van de taak van den Ziekenfondsraad zal zijn, naast het uitvoeren van toezicht op de ziekenfondsen, het geven van adviezen bij de voorbereiding van alle ontwerpen van wetgeving aangaande het ziekenfondswezen, welke het ziekenfondsbesluit binnenkort door een ziekenfondswet vervangen zal moeten worden.

Beoordeelingscommissie voor de Matthäus Passion

De heer A. van der Horst heeft gemeend om principiële redenen te moeten afzien van de hem toegedachte plaats in de commissie, welke de door Jan Engelman in opdracht van den minister van O. K. en W. te maken vertaling van den tekst der Matthäus Passion zal beoordeelen. De minister van O. K. en W. heeft thans den heer H. Andriessen, directeur van het Utrechtsche Toonkunst-Conservatorium, bereid gevonden met prof. dr. G. van der Leeuw en dr. K. Heeroma in deze commissie zitting te nemen.

Men zal zich herinneren, dat de aan Jan Engelman verstrekte opdracht ten doel heeft de Matthäus Passion, die gemeenlijk als een concertwerk wordt uitgevoerd, wederom als een liturgisch werk in de kerken te doen klinken en de mogelijkheid te scheppen, dat althans de koralen, gelijk in de bedoeling lag van den componist, door de gemeente in de eigen taal worden medegezongen.

Over 2 golven

DONDERDAG HOORT U:

HILVERSUM 1 - 301 M. — 7.30 Gram. 11.15 Lyra-trio. 12.00 Mirotra. 12.35 Papavers. 13.15 Skymasters. 14.20 Vera Spring. 14.50 Aolian Sextett. 17.35 The Romanca. 18.15 Pierre Pella. 19.05 Sport. 19.20 Volksmuziek. 20.15 Concertgebouw. 20.55 Nieuwe Septett. 21.25 „De Magnolia”. 22.15 Melodieën. 23.15 Gram.

HILVERSUM 2 - 415 M. — 7.45 Gram. 12.03 Johan van der Molen. 12.30 Lunchconcert. 13.15 Zuid-Afrikaansche progr. 14.00 Stafmuziek. 14.40 Gauserie. 15.00 Strijkkwartet. 16.45 Zang. 17.15 Gram. 18.00 Vedellaars. 19.15 Lea. 19.30 Zangduetten. 21.45 Gerry Schuurmann. 22.30 Gram. 23.00 Beethoven-Cyclus. 23.30 Gram.

Tijdspiegel

Over fondsen

Den hemel zij dank bezitten wij geen fondsen. Amerikaansche noch andere. U kunt dat niet geloven — dat wij daar den hemel voor danken; dat wij geen fondsen bezitten, neemt u natuurlijk direct aan — toch is het zoo. Wat van alle bezit geldt, geldt van fondsen wel heel bijzonder: je hebt er alleen maar last en zorg van. De bezitloze mensch is de gelukkigste mensch. Ons ideaal is het, alles, wat wij bezitten, in een rugzak te kunnen pakken. Dan en dan alleen bezitten wij de heele wereld.

Maar wat van fondsen heel bijzonder geldt, geldt van Amerikaansche fondsen het allerbijzonderst. Wij kregen heel toevallig een „gids” voor deze fondsen onder de oogen en zijn er, leergierig als wij zijn, in gaan lezen. Toen hebben wij ontdekt, dat, als je ’n bepaald iets met je Amerikaansche fondsen wilt doen — wat dat precies was, we hebben niet begrepen — je eerst met een formulier C/A 7 in het reïne moet zien te komen, uit welks bepaling sub IV wij citeeren:

„dat, indien het gestelde sub IIa of b het geval is, de sub I vermelde eigenaar op 10 Mei 1940, indien het gestelde sub IIc het geval is, de eigenaar op 10 Mei 1940 op dien datum of de erflater op het tijdstip, waarop hij door verkrijging in regelmatig beursverkeer eigenaar werd, en de sub I vermelde eigenaar op het tijdstip, waarop hij eigenaar werd, — indien het gestelde sub IId het geval is, de sub I vermelde eigenaar op het tijdstip, waarop hij eigenaar werd, behoorde tot een der sub III vermelde categorieën, c.q. met dien verstande, dat hetgeen aldaar sub IIc omtrent de uiteindelijk gerechtigden gesteld is op het in deze clausule bedoelde tijdstip het geval was....”

Wat schijnt Liefthinx zoo in elkaar te hebben gedraaid. Alles, wat die man doet, is toch telkens weer zoo eenvoudig als het ei van Liefthinx.

Prins Bernhard Zwanenbroeder

Te 's-Hertogenbosch zal 31 Oct. een zeer bijzondere plechtigheid plaats hebben. Z.K.H. Prins Bernhard zal dien dag geïnstalleerd worden als Zwanenbroeder van de Illustre Lieve Vrouwenbroederschap, een broederschap, welke dateert van het jaar 1318. De titel Zwanenbroeder kan maximaal aan slechts vier vorstelijke personen verleend worden.

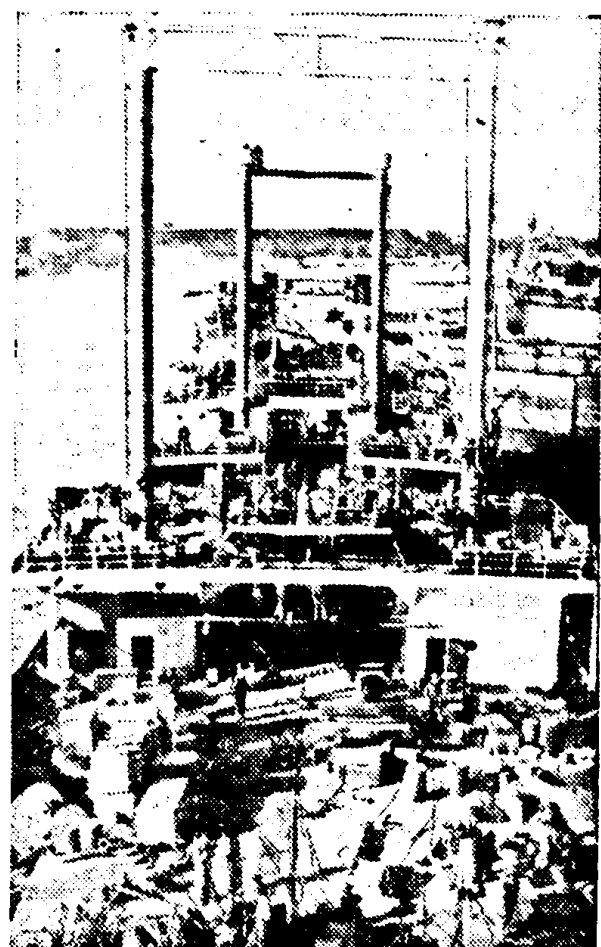
De oud-Spanje-strijders

Blijkens het voorlopig verslag der Tweede Kamer betreffende het wetsontwerp voor naturalisatie van twintig personen, oud-Spanje-strijders, betwijfeld sommige leden het of de goede vaderlandsche houding tijdens de bezetting van de meeste voorgedragenen inderdaad voortspoor uit vaderlandsche motieven. Zij meenden dat hun goede gedrag in de eerste plaats moet worden gezocht in motieven van ideologische aard, n.l. afkeer van het fascisme. Zullen deze mannen trouw blijven aan het vaderland, indien in het internationale politieke spel de kaarten anders zouden komen te liggen? Zij hadden ernstig bezwaar tegen kosteloze naturalisatie, in tegenstelling tot die van anderen, die door dezelfde overtreding hun nationaliteit hebben verloren.

Verschedene andere leden hadden met instemming van het wetsontwerp kennis genomen.

Het uur, waarop Nederlandsche walvischvaarders „Willem Barentsz” naar de Zuidelijke IJszee zal vertrekken, nadert langzamerhand. Het is de vroegere Noorse tankboot „Pegasus”, die bij de „Amsterdamsche Droogdokmij.” werd omgebouwd tot de drijvende traanfabriek, die voor het eerst na tachtig jaar de Nederlanders weer ter walvischvangst zal voeren. Men koestert er groote verwachtingen van. Reeds in het tweede of derde seizoen zou de productie voldoende zijn om in de Nederlandsche behoeften te voorzien en op den duur zou men zelfs een overschot verkrijgen dat dan voor uitvoer in aanmerking komt.

De eigenlijke vangst geschiedt door de acht walvischvaarders, die de „Willem Barentsz” zullen begeleiden. Hebben de harpoeniers den walvisch gedood dan haalt de „Barentsz” het drijvende karkas op. Via een gat in den achtersteven wordt het aan boord geheschen. De traan wordt in groote tanks opgeslagen en het vleesch — tot nu toe alleen in consumptie bij de Japan-

ners — zal worden benaard en in Nederland in distributie worden gebracht. De „Willem Barentsz” nadert nu haar voltooiing.

Italiaansche koloniën onder trusteeship van de U.N.O.?

Kalm verloop der plenaire zittingen te Parijs

(Telefonisch van onzen Parijschen correspondent)

Gisteren was het voor het eerst de beurt van de Russische delegatie om de plenaire zittingen van de Vredesconferentie te Parijs te presideeren en zoo zag men Molotov op het voorzittersgestoelte tronen, overigens zonder eenig vertoon van majesteit. Te zijner eere werden de redevoeringen het eerst in het Russisch vertaald. Waar de zittingen tot dusver volkomen onbewogen verlopen, heeft de Rus nog geen gelegenheid gehad te bewijzen, wat hij in zijn voorzittersfunctie waard is. De een hartstochtelos voorgelezen redevoering volgt op de andere en zij worden zonder zichtbare belangstelling aanhoord; zonder de reactie van ook maar een gebaar uit te lokken. Alle punten van discussie schijnen werkelijk doodgepraat te zijn. Iets nieuws wordt niet meer naar voren gebracht.

Ten aanzien van de kwestie der toekomst van de Italiaansche koloniën wees Bevin op het door de Britsche oorlogvoering in de Oost-Middellandsche Zee verworven recht, dat bij de regelingen ten volle met de belangen der Britsche veiligheid rekening zal worden gehouden. In dit verband herinnerde hij aan de den Senouti van Cyrenaica gedane belofte, dat deze volkstem nooit meer onder Italiaansche bestuurling zou terugkeren. Dit Engelsche standpunt kan men als een duidelijk voorbehoud in verband brengen met het Fransche standpunt, door Bidault nog eens naar voren gebracht, n.l. dat aan het nieuwe Italië binnen het kader van de U.N.O. een nieuwe kans behoort te worden gegeven in zijn overzeesche gebied.

Bidault's redevoering was over het algemeen van een opvallend welwil-

lenden toon jegens de Latijnsche zusterstaten. Voor het eerst in de geschiedenis bevond Italië zich op een vredesconferentie in het kamp van Frankrijks ex-tegenstanders: een tegennatuurlijke situatie, die het gevolg was van een tegennatuurlijken oorlog. Bidault deed een beroep op de Joegoslavische delegatie om de voordeelen te erkennen, welke de regeling van het statuut van Triest volgens 't Fransche voorstel J.-Slavisch toekent en wees op de offers, die deze zelfde regeling aan Italië oplegde. „Er is”, aldus Bidault, „een soort politieke rechtvaardigheid, die daarin bestaat, dat onvermijdelijke ontevredenheid op billijke wijze over de betrokkenen wordt verdeeld.”

Bidault's redevoering bevatte de zelfverzekerde soliditeit, welke men tot dusverre in de Fransche verklaringen had gemist.

Idee-fixe

Helass is de Joego-Slavische delegatie volkomen koud gebleven voor de tot haar gerichte beroepen van verzoenlijkheid. Volgens Kardelj schijnt de geschiedenis van alle diplomatieke conferenties vanaf het Congres van Wenen tot nu toe één groote samenzwering te zijn van het Westen eerst tegen de bevrijding en vervolgens tegen de eenmaking der Joego-Slaven. Zoowel de „Fransche lijn”, die men wil trekken tusschen het grondgebied van Joego-Slavië en Italië, als het Fransche voorstel nopens het statuut van Triest zijn hiervan, volgens den Joego-Slaaf, het jongste bewijs. Dat hij de conferentie beschreef als overheerscht door een brutale atmosfeer van dictaat tegenover Joego-Slavië, was slechts een der vele onvriendelikheden, waarmee hij de meerderheid zijner mede-delegaties overstepte. Ook nu weer heeft Kardelj herhaald, dat zijn land het vredesverdrag met Italië niet zal onderteekenen, zoolang de grensaftakening, zooals uitgewerkt door de Groote Vier, gehandhaafd blijft.

Wereldnieuws

Bij onlusten in Korea zouden elf personen zijn gedood. De Amerikaansche militaire autoriteiten zeggen, dat „geïmporteerde agitators” de schuld dragen van de vele daden van geweld, welke den laatsten tijd in het zuidelijk deel van dit schiereiland plaats vinden.

In Palestina is de terroristische actie weer opgeleefd. De wegen in de buurt van Jerusalem worden onveilig gemaakt door mijnen.

De Amerikaansche legerautoriteiten willen een groep superforten een reis rond de wereld laten maken om de technische problemen te bestudeeren, welke zich voordoen bij de vlucht van groote vliegtuigen op groote afstanden.

Een Britsch militair vliegtuig is ten Noorden van Penang aan de kust van Malakka neergestort. Een en twintig personen werden gedood. Het toestel was op weg naar Engeland.

Van 21 tot 26 October zal het internationale verbond van verenigingen van schrijvers en componisten te Washington vergaderen.

Het lijk van den Engelschen vlieger, De Havilland, die verongelukt met „The Swallow” tijdens een proefvlucht, waarin hij een snelheid ontwikkelde van meer dan duizend kilometer per uur, is aangevoerd.

Het hoofd van de opstandige Kasjkastan in Z.-Iran, Nasser, heeft zich terred verklaard nieuwe onderhandelingen te openen met de centrale regering. De vijandelijkheden zijn gestaakt.

Het Amerikaansche militair bestuur in Berlijn heeft de Duitse medel opgeroepen een gezamenlijke campagne te ondernemen tegen de onrustwekkend hoge cijfers van gevallen van tuberculose.

Kardinaal Garrido y Garcia, aartsbischop van Granada, die tijdens het jongste consistorie tot het kardinaat werd verheven, is op 74-jarigen leeftijd aldaar overleden.

Gevallen voor het vaderland

De Regeering maakt bekend, dat tot haar leedwezen in de afgelopen week het navolgende verlies is gerapporteerd: K.N.I.L.: soldaat M. Vaas uit Rotterdam, gesneuveld op 18 Aug.

Op een landelijke bijeenkomst in den Haagseken Dierenstrij op 15 Oct. zullen de moeilijkheden worden besproken, waarmee de detaillhandel in tabaksfabrieken thans te kampen heeft, en tevens de mogelijkheden worden behandeld, om te komen tot een economisch herstel van dezen bedrijfstak.

's Lands kroniek

De bedrijfspsycholoog op den kansel — „We do not come again”. Vreemdelingen en tabaksbonnen — Een grenscorrectie, waar alles voor is

Prof. Carrard, de bekende Zwitsersche bedrijfspsycholoog, zou spreken in Krasnapolsky, maar de portier van dit vermaard hotel verwees ons naar de vlakbij gelegen Oude Kerk. Men leest daar, geschreven in gouden letters: „t Misbruyck in Oude Kerk allengskens ingebracht, is hier weer afgedaen in 't jaer seventich acht”. Je verbaast je dan als katholiek niet, dat het er als goed gebruik schijnt te gelden, er spreekbeurten te laten houden over profane onderwerpen, zooals je veronderstelt, dat de bedrijfspsychologie en psychotechniek zijn. „En er is misschien iets voor te zeggen”, dachten wij, „om wanneer het menschenom uit de kerk wegblijft, omdat het nog maar in de economie geloofd, de economie in de Kerk te halen”. Wat overigens niet betekende, dat wij allen of ook maar het meerendeel van hen, die daar waren gezeten, aan den voet van den kansel om het woord van professor Carrard te aanhooren, als aanbidders van het gouden kalf beschouwden. Toen sprak dan professor Carrard en toen bleek zijn bedrijfspsychologische boodschap in haar laatste en beslissende argument geen andere te zijn dan de Christelijke der naastenliefde, welke deugd, aldus betoogde hij, ook een aard der verhoudingen moet bepalen in de bedrijven, waar zij den klassenstrijd, die uiting van het egoïsme van de collectiviteiten der werknemers en werkgevers, moet uitbannen. Hij staat daar op den kansel, deze bedrijfspsycholoog, en hij plaat rustig en met een gemoedelijken humor, waarvoor zijn met Zwitsersche accent uitgesproken Duitse speciaal

gecreëerd zou kunnen zijn. Is er iets bijzonders aan? Ja, dat hij dat daar allemaal staat te vertellen op een kansel in een kerk. Maar terwijl hij verder spreekt, wordt dit juist het eenige, dat niet bijzonder is. Er vindt het heel bijzondere plaats, dat een bedrijfspsycholoog en psychotechnicus niet, zonder er een oogenblik zijn bedaardheid en humor bij te verliezen, ontpopt als een apostel.

Ja, laat men, nu het menschenom wegblijft uit de kerk, omdat het nog maar in de economie geloofd, de economie in de kerk halen. Maar dan moet men er over spreken als prof. Carrard.

Er is een prentbriefkaart op de redactie bezorgd. Een vrij zeldzaam verachtnel, dat doorgaans alleen in ge vacante pleegt voor te komen, als reizende collega's sommige groten sturen uit verregeende verre.

Deze kaart kwam uit Amsterdam, toonde aan de voorzijde een zonsbeschenen Rijksmuseum, maar het hémur van den Engelschman aan de achterzijde was allerminst son-

bevrinding, toen deze „vreemdelingen” zoo gul waren met sigaretten, die zij — toen nog — gratis uitdeelden aan ons, voor wie een Engelsche sigaret na de Consiljaren een laien was, en je hem beschaamd dat Nederland zich zo slecht weet te revancheren.

Stel U gerust, het is niet zo erg als de booze Engelschman zou doen vermoeden.

Het Centraal Distributierantoudeelde ons desgevraagd mede, dat vreemdelingen wel degelijk onnen kunnen krijgen voor tabakaartikelen. Als wij vier dagen hier zijn, krijgen zij één rantsoen, na zeven dagen krijgen zij er twee. Het is niet veel, de kwaliteit is... nou ja, en de meeste Engelschen zullen er wel niet zo heef erg om verlegen zitten, maar een land dat geeft wat het heeft....

Bij Oud-Schoonebeek, ten oosten van Coevorden gelegen, wint men op het oogenblik, wat velen altijd slechts gedacht hebben dat enkel fantasten konden veronderstellen zich onder het ruichere oppervlak van onzen vaderlandschen bodem te bevinden: olie. Men heeft er reeds twee en twintig putten geboord, maar daar zijn er nog maar vijftien van in gebruik. Deze leveren 300 tot 325 ton per dag op, een hoeveelheid, die, zou zij enkel tot ameerolite worden verwerkt, de binnenlandse behoefte, naar het schijnt, zou overtreffen.

Maar zij kan veel meer doeleinden dienen, zooveel, dat Nederland ook nog best de voortzetting van zijn oliegebied op Duitse territorij zou kunnen gebruiken. Een grenscorrectie van maar enkele honderden meters zou reeds het gewenachte resultaat opleveren. Zij zou ons het boren van elf putten besparen, die de Duitschers namelijk reeds hebben geboord. Het mag verondersteld worden bekend te zijn, aan welk gebruik de Duitschers voor olie de voorkeur geven. Het gaat hier dus om een grenscorrectie, waarvoor uit meer dan één oogpunt veel valt te zeggen.

Muzikale wereld herdenkt Bruckner

Overbrugging via César Franck

Op den vijftigsten verjaardag van Anton Bruckner's overlijden op 11 October a.s. herdenkt de muzikale wereld een der reuzen uit het rijk der toonkunst, de laatste groote figuur uit die aan meer dan levensgrote figuren overrijke negentiende eeuw. Doch het is slechts een gedeelte van de muzikale wereld, die hem herdenken zal. Voor een ander gedeelte betekent hij nog altijd niets. In Weenen heeft Bruckner's kunst, na moelzamen strijd tegen de miskenning, den hoon en de samenzwering van het stilzwijgen tegen het einde van zijn leven een begin van erkenning gevonden en van lieverlede heeft zij zich door de Duitse landen verbreid en zoo diep wortel geschoten, dat zij er een gelijke waarde is geworden van denzelfden rang als de kunst van Brahms, Schubert, Beethoven en Haydn. In ons land is zij — ietwat later, want Mahler was hier langen tijd te luidruchtig — tot diezelfde rangorde verheven. Buiten dit gebied is Bruckner nog een obscure componist, van wiens muziek men zich afwendt nog voor men haar gehoord heeft. In Engeland wordt hij niet uitgeoefend, in de Scandinavische landen waagt geen Duitse of Nederlandsche gastdirigent het hem te spelen. In Frankrijk staat men met ijskoude onverschilligheid tegenover hem en wie meenen mocht dit te verklaren uit het oer-Duitsche wezen van Bruckner's muziek, oordeelde niet te snel. Men dweept in Frankrijk nog met Wagner en adereert er Schumann en Brahms. Pas onlangs is er voor het eerst een monografie, aan Bruckner gewijd, verschenen. (Armand Machabey: „La vie et l'oeuvre d'Anton Bruckner. Calmann-Lévy, Paris). De auteur maakt zich geenszins de illusie, dat zijn boek veel zal bijdragen tot de daadwerkelijke beoefening van deze kunst. Het verheft nochtans zijn vermanende en verklarende stem. Zal er in Frankrijk eenige beweging ten goede komen?

Overeenkomst tusschen Franck en Bruckner

Dit misverstaan van Bruckner speciaal in Frankrijk is merkwaardig genoeg, want hoe gemakkelijk kon men de overbrugging naar hem vinden via César Franck, wiens muziek meer dan één karakteristiek trek met die van Bruckner gemeen heeft. Die overeenkomst is vaker opgemerkt. Men heeft Franck wel genoemd den Franschen Bruckner. Machabey herinnert eraan, als hij wijst op den cyclischen bouw, die voor de architectuur van beider instrumentaal oeuvre kenmerkend is, zij het dat Franck daarmee nog verder gegaan is dan Bruckner. En behalve dit architectonisch beginsel wijst Machabey een nog veel wezenlijker overeenkomst aan in den bouw van de melodie zelve, in beider voorliefde voor het gebruik van kleine seconden, van kleine tertsen en verminderde declemen en kwarten, die het aanschijn schenken aan dat met nerveuze gevoeligheid geladen melodie-type, waarin beide meesters elkaander inderdaad verwant lijken.

Buiten deze strikt materieel muzikale gelijkenis om, zijn er nog meer geestelijke punten van overeenstemming. Beide meesters staan daar als late erigenamen van een groote muzikale cultuur in een periode, die een toppunt heeft bereikt, onmiddellijk aan den rand van een kentering, die allereerst de ontbinding zal brengen van den stijl, welke hier zijn uitlooi beleefte. Bij Franck kondigt de moderne tijd zich al veel sterker aan dan bij Bruckner in zijn onrustige chromatiek, in de smartelijke verscheurdheid van zijn muzikale taal, in zijn moelzaam en niet altijd geheel geslaagd pogen om een architectonisch evenwicht te vinden, maar ook bij Bruckner zijn de kiemen van de nieuwe evolutie menigvuldiger dan men bij oppervlakkige kennisgeving met die doorgaans in bovenaardsche rust optornende symphonische massieven wel denkt.

Beiden, Franck en Bruckner, staan in hun tijd als ware christenen, orthodox en vroom, kunstenaars, wier muzikale taal bezield is van een hoog ethos.

Bruckner's ethos

Dat ethos van Bruckner's muziek, — zijn Duitse commentatoren hebben er boeken over vol geschreven en zij hebben zijn misen en zijn kleine koorwerken, maar bovenal zijn negental symphonieën altijd weer verklaard als de mystie-

ke kampplaats tusschen bovennatuur en natuur, tusschen genade en demonische drift, waarbij altijd weer de bovennatuur den strijd wint met een in schouwende vervoering gegeven bevestiging van de leidende gedachte, welke ledere symphonie beheerscht. Deze exegese, zoo abstract en algemeen als ze gehouden is, is zeker niet schadelijk voor het goed begrip van Bruckner's symphonische kunst, mits men haar niet zoo verstaat, dat alles wat er gebeurt in zulk een symphonie de schildering in tonen van dit programma is. Bruckner's symphonieën behoorren tot de orde van de absolute muziek, waar geen enkel program bij past en zeker niet een zoo kinderlijk program als de componist zelf achteraf wel eens in onhandige bewoordingen heeft gegeven bij zijn „Vierde“. Doch ook de boven aangehaalde verklaring, die in Bruckner's symphonieën de uiting ziet van een verheven proces in de diepste geheimen van het leven der ziel, is slechts een willekeurige aanpassing van de onverwoordbare taal der muziek aan de alledaagsche spraaktaal. Zoekt men naar een parallel om zijn gewaarwordingen uit te drukken, die men bij het aanhooren heeft ondergaan, dan kan zij diensten bewijzen. Doch nuttig is het om zich voor ogen te houden, dat zij geenszins per se noodig is om de pracht van deze muziek te verstaan. Machabey zegt in zijn boven aangehaald boek, typerend tevens voor de exacte hedendaagsche Franse musicologie, dat het hem verkieslijker lijkt in Bruckner's symphonie niets anders

te zien, dan een „muzikaal bouwwerk, overeind gehouden door zijn eigen sonore structuur en volgens zijn geheel eenige specifieke logica“.

Het is misschien niet de geheele Bruckner, dien men met deze visie omvat, doch het is wel het wezenlijke van den musicus, die Bruckner is. Elk van zijn werken is niets anders dan muziek, en elk werk heeft hij verstaan als een offer aan God, ook al was het dat dramatische sombere eerste deel van de Achtste symphonie, dat ontstellend bewijst hoe het er ook uit kon zien in den geest van dezen kunstenaar, die „seelig im Glauben“ was. Doch zijn pretentie is geen andere geweest dan muziek te scheppen. Voortkomend uit een geest en een natuur als die van Bruckner is het verklaarbaar, dat zij onophoudelijk getuigt van een eerbied afdwingende kracht en een bezieldheid, die uit dezelfde ongekende diepten lijkt op te wellen, die ons ook in Bach van huijvering vervult. En natuurlijk vertoonen deze symphonieën in hun klank, in hun bewogenheid zoogoed als in hun bijna stereotiepe grondplan, de uiting van een geestgesteldheid, die bij hun maar aanwezig was, de onwankelbare overtuiging, die in het „non confundar in aeternum“ voor alle eeuwen ligt besloten. Bij geen componist lijkt de relatie tusschen ziel en werk zoo duidelijk als bij Bruckner, bij geen ook is zij meer onbewust en onbedoeld aanwezig. Bruckner's muziek is in haar wezen niets anders dan de hoogste en de schoonste bezieldheid kunstvaardigheid, die men het best verstaat naarmate men er beter in slaagt zich onafhankelijk te maken voor haar materiele klank.

LEO HANEKROOT

„Auprès de ma blonde“

Een ernstig blijspel te Parijs, dat begint bij het einde en eindigt bij het begin, en waarbij als de hoeden afgaan het doek opgaat.

(Van onzen Parijschen corresp.)

Wer zooveel Parijsche dames hebben dan reeds voldoende minuten met deze jongste creaties der Parijsche modistes op gezeten om de stille bewondering, afgunst of spottucht harer omgeving te hebben kunnen opwekken. En af gaan de hoeden. Bij den achterbuitman van de eene of de andere komt misschien de gedachte op, hoe prettig het zou zijn, wanneer de dames ook haar haar konden afnemen maar hij ziet ongetwijfeld in, dat dit te veel verlangd is.

Wanneer de hoeden af zijn gaat het doek op; ditmaal in het Théâtre de la Michodière — een van het genre „boulevard-theaters“ — voor Marcel Achard's laatste stuk „Auprès de ma blonde“ een blijspel in vijf bedrijven; een ernstig blijspel, hoewel de titel een frivol mocht doen verwachten. Ik weet niet meer, welke Parijsche toneelrecensent van Achard heeft geschreven, dat deze theater-auteur blijbaar voor niets zoo beducht is als voor de mogelijkheid, dat hij zich ook maar een minuut lang in de buurt van het vervelend zijn zou ophouden. Indien het juist is, dat Achard zich inspannt om dit kwaad te vermijden, kan men zeggen, dat hij in „Auprès de ma blonde“ daarin voortreffelijk is geslaagd en dat zonder „iedereen prijs“ te betalen. Niet alleen is het kwaad ten volle vermeden, maar van de inspanning daartoe wordt de toeschouwer-toelusteraar bovendien niets ge-
waar.

Van achter naar voren

De originaliteit van opzet van het stuk blijkt hieruit, dat het eerste bedrijf speelt in 1939 en het vijfde in 1889. Dus een van achteren naar voren geschreven en gespeeld spel, een flauwe en goedkope aardigheid? Geenszins; de vondst is goed en de opzet volkomen verantwoord.

Uitgangspunt is het gouden huwelijksfeest, dat wij in het eerste bedrijf Emilie en Toussaint Lesparre, omgeven van hun kinderen schoon- en kleinkinderen, zien vieren; zij viert vijftig jaar huwelijksdag. Er steekt misschien eenig cynisme in de gedachte, dat in onzen tijd een der-

gelijke gebeurtenis zoo curieus is, dat zij alle aanleiding biedt er de geschiedenis van te beschrijven; maar de beschrijving, die Achard geeft is zoo'n allerbeminlijkst en vloeiend geheel van geest, spitsheid, gevoel en simpele wijsheid dat men voor dit cynisme dankbaar wordt. „Auprès de ma blonde“ is dan op de eerste plaats de geschiedenis, waarvan de vertelling heel logisch begint bij het einde en eindigt bij het begin, van een geslaagde groote liefde en van de crises, welke zij heeft moeten overwinnen om tot haar apotheose te geraken. In December 1920 (L'Amour contre le plaisir) behaalt deze liefde een overwinning als de voor den naderenden ouderdom zich niet gewonnen willende geven Lesparre onder de bekoring is geraakt van een jeugdig, eenigszins uitdagend neusje; in September 1918 wanneer Lesparre zich in de loopgraven bevindt en in lang niet van zich heeft laten hooren, bewijst de eenzaamheid aan zijn echtgenoot en haar familie, hoe groot haar liefde is (L'Amour contre l'absence); in Juli 1900 (L'Amour contre l'amour) verdwijnt op tragische wijze in het niet de ijverzuchtige liefde waarvan Emilie in het pas ontwaakte hart van Toussaint's jeugdig broer 't voorwerp is.

Geen cent van mij

In het laatste bedrijf, dat op Nieuwjaarsdag van het jaar 1890 speelt, maakt Toussaint Lesparre de definitieve verovering van Emilie Ardouin, ondanks het verzet van den alleraardigst te keer gaanden papa Ardouin („er komt geen cent van mij“ enz.), wiens vaderlijke liefde voor zijn dochter en burgerlijke opvattingen hem niet kunnen doen verzoeken met het vooruitzicht, dat Emilie een weliswaar intelligent en naarstigen, evenwel onbemiddelden man wil trouwen; hetgeen in zijn oogen slechts zooiets belooft als „nuits de bonheur“ en „jours de misère“.

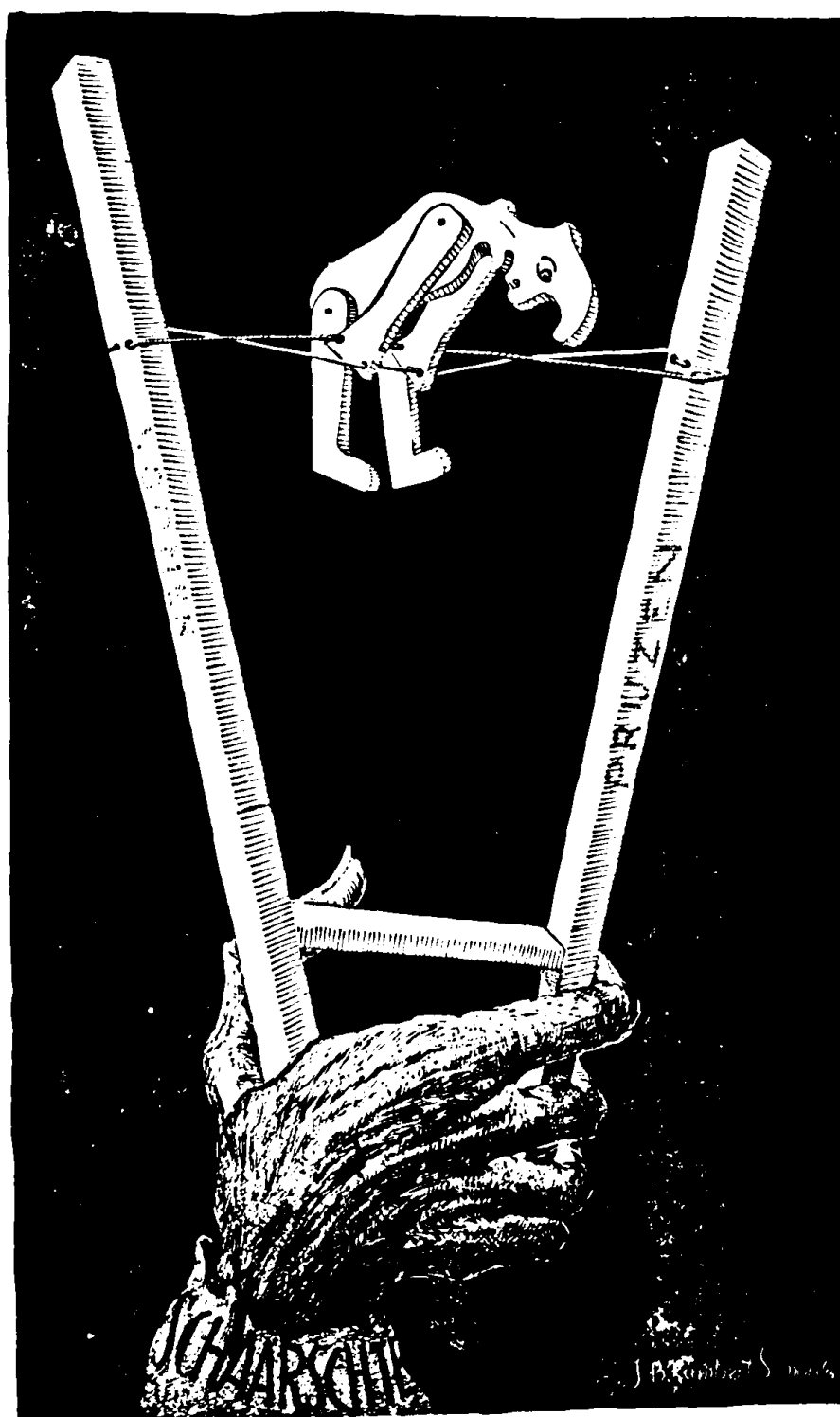
Weibeschouwd zijn al de hier vermelde hoofd- en onvermelde gebleven bijkomstige gegevens van „Auprès de ma blonde“ van vrij alledaagschen aard in het leven en de geschiedenis van een Fransche burgerfamilie. Bovendien sluit de originele opzet van het stuk uit, dat het gedragen zou kunnen worden door iets, wat op een werkelijke intrigue of op een opklimming naar 'n climax lijkt. Maar ieder der episodes op zich is technisch knap in elkaar gezet; en de gegevens zijn zooals wij reeds aanstipten, uitgewerkt met dien rijkdom van phantasie, levendigheid lijnen spot, gevoel en zonnigen geest, waarin geen schrijver in Frankrijk Achard thans overtreft of misschien zelfs maar evenaart. Met weinig doet hij veel. En wat een spelmogelijkheid biedt dit stuk met zijn veelheid van raak getypeerde personages en vooral met de voortdurende verjonging van de hoofdpersonen, in voor ons voortdurende verouderende aankleding en denkbeelden! Het is alles bij elkaar een specimen van gul exuberant theater, dat wij in Nederland een even gelukkige vertolking toewensen als hier ervan gegeven wordt door Yvonne Printemps met haar troep, waarvan o.a. Pierre Fresnay en Bernard Blier deel uitmaken. Succes verzekerd!

Rusland wint 7 filmprijzen

Op het filmfestival te Cannes heeft Rusland zeven prijzen gewonnen, onder andere den eersten internationalen prijs voor de beste documentaire „Berlijn“ getiteld. Voorts onderscheidingen voor de kleurenfilm „Maurbloem“, voor de populaire wetenschappelijke film „Kinderen van de Zon“ en voor de rolprent: „De Jeugd van ons Land“.

De Russische producer Michael Romm kreeg een internationalen prijs. Na Rusland ontving Frankrijk het grootste aantal prijzen, waarbij vooral de film „Bataille du Rail“ groote bewondering afdwong.

De spanning tusschen loonen en prijzen....

....en de duikelende consument

Vonnissen, waardoor een streep moet worden gehaald

Het woord zuivering trekt de aandacht, vooral omdat daarbij gedacht wordt aan een zuivering van personen, waarbij persoonlijke affecties een groote rol spelen, hetgeen menscheijk maar niet altijd rechtvaardig is.

Maar er is ook een zakelijke zuivering, welke door de Regeering werd ter hand genomen terstond na de capitulatie van den vijand, toen al dadelijk o.a. vele van diens verordeningen, van diens nieuw gecreëerde functies e.d. werden afgeschaft.

Daarom wekt het echter bevreemding, dat de in onze rechtspraak door den vijand achtergelaten sporen niet werden uitgewist; dat met name in het Nederlandsch strafregister niet werden geroyeerd de daarin op zijn last opgenomen, door hem over Nederlanders uitgesproken veroordeelingen vonnissen en dat zelfs de door de ten verzoeken van den vijand benoemde Nederlandsche vrederechters in politieke zaken over hun landgenooten van tegengesteld politiek inzicht uitgesproken veroordeelingen nog worden gehandhaafd in stede dat daardoor

allereerst een streep wordt gehaald. De wijze, waarop een en ander dient te geschieden, is reeds in vakbladen besproken en is minder geschikt voor omschrijving in een dagblad.

Moge echter hier uiting worden gegeven aan het verlangen van alle goede vaderlanders, dat hier spoedig recht worde gedaan en rechtsherstel worde verleend.

GODDING

Rechter Arr. Rechtbank, Breda.

Sociale verhoudingen in de onderneming

Onder auspiciën van de „Fundatie Werkelijk Dienen“ sprak Dinsdagmorgen in de Oude Kerk te Amsterdam voor een uitgebreid gehoor voornamelijk van werkgevers en studenten prof. dr. A. Carrard, de bekende Zwitsersche Bedrijfspsycholoog over „De Sociale Verhoudingen in de Onderneming“. Hij vergeleek de ontwikkeling van de collectiviteit met die van den individueel mensch en trok uit een en ander interessante conclusies betreffende de gezagsverhoudingen in de onderneming, waarin overleg en toewijding in de plaats moeten komen van bevel en angst. De voorzitter van genoemde fundatie, mr. H. K. Versteeg, leidde prof. Carrard met een kort woord in, waarin hij tevens de aanwezigen van regeringszijde en de vertegenwoordigers der sociale organisaties welkom heette. Van de gelegenheid tot gedachtenwisseling werd slechts door enkeling gebruik gemaakt. Dominee O. T. Hylkema deelde mede, dat besprekingen gaande zijn met de „Fundatie Werkelijk Dienen“ en het „Instituut voor preventieve geneeskunde“ om te komen tot een landelijk centrum van personeelsleiding.

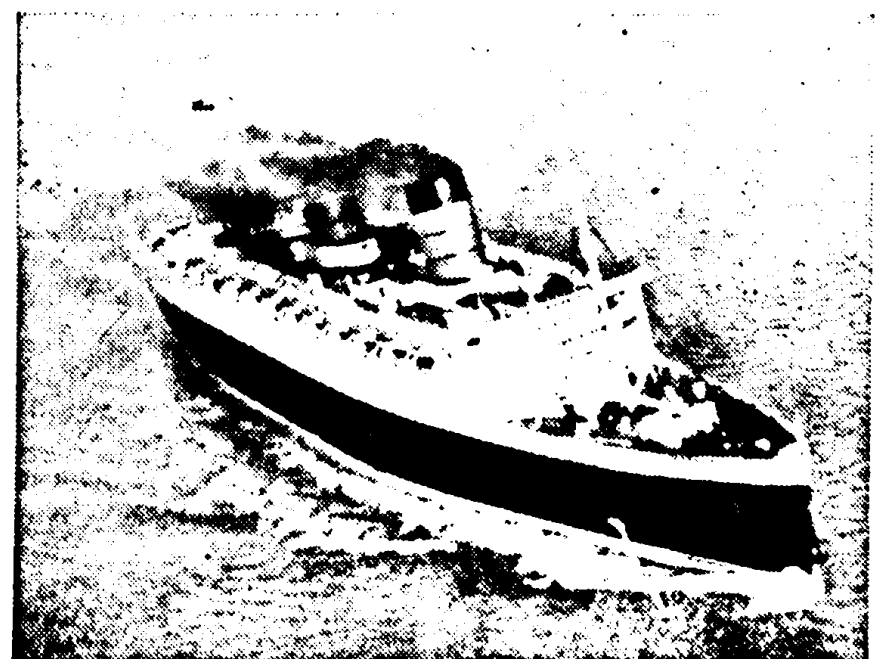
Intern. handelsconferentie

Ter uitbreiding van den wereldhandel en van de werkgelegenheid wordt 15 October een voorbereidende conferentie, waartoe achttien landen zijn uitgenoodigd, gehouden te Londen in overeenstemming met een desbetreffende resolutie van den sociaal en economischen raad der Ver. Naties.

Gezien de groote waarde van het welzijn van deze plannen, heeft de regeering zich in het afgeloopen jaar o.m. uitvoerig doen voorlichten door een studie-commissie onder leiding van prof. mr. dr. G. M. Verrijn Stuart.

Verder heeft zij een delegatie aangewezen onder leiding van den directeur-generaal van de buitenlandse economische betrekkingen, dra. A. B. Spekenbrink.

Te Nijmegen is een nieuw complex noodwinkels in de Biscop Hamerstraat officieel in gebruik genomen. Tot gewoon huigerraar om onderzocht te geven in de zuivere en toegepaste wiskunde en de mechanica 'e Dift is benoemd dr. N. G. de Bruyn, wiskundige bij het natuurk. laboratorium van de Philips' fabrieken te Eindhoven.

's Werelds grootste oceanstoomer de „Queen Elizabeth“ startte Zondag voor een proefvaart van Arran, een der Schotsche eilanden. De luchtfoto werd gemaakt in de nabijheid van het eiland Wight

Dreamboat

vliegt over poolgebied

De „Pacusan Dreamboat“, een superfort onder commando van kolonel Irving, is Zondag, na een vlucht van 15.000 kilometer zonder tussenlanding, in Cairo aangekomen. Het vliegtuig was opgestegen van het vliegveld van Honolulu op de Hawaï-eilanden, vloog vandaar naar de Aleoeten en verder over Alaska, Baffinland, Groenland, IJsland en Midden-Europa naar Cairo. Het doel van dezen tocht was het weerstands- en aanpassingsvermogen van mens en materiaal te testen op de klimatologische gesteltenissen van de poolgebieden. Na zijn vlucht verklaarde kolonel Irving, dat het verkeer van zware machines boven de poolgebieden mogelijk was, wanneer de bemanning maar voldoende getraind en gehard was.

Het zoeken naar verkeersmogelijkheden boven de poolgebieden dateert niet van vandaag of gisteren. Reeds vóór den oorlog hebben enkele opmerkelijke vluchten de aandacht getrokken. Maar het is toch voornamelijk de oorlog zelf geweest — en meer in het bijzonder de luchttransporten van de Verenigde Staten naar de Sovjet-Unie, waarvoor Alaska als steunpunt werd gebruikt — die de groote mogelijkheden van de poolgebieden als luchtverkeersweg aan het licht heeft gebracht.

De bevelhebber van de Amerikaanse vloot in den Pacific, admiraal Joh. H. Towers, heeft de vorige week verklaard, dat de Verenigde Staten van plan zijn permanente bases in te gaan richten op de Aleoeten, de Hawaï-eilanden, de Marianen en Alaska. Merkwaardigwijze worden drie van deze namen eveneens genoemd op de route van de „Dreamboat“.

Over Alaska schrijft onze correspondent ons het volgende:

In iedere andere na-oorlogische periode, waarin meer werkelijke vrede zou heerschen dan in deze, zou het woord „Alaska“ uitgesproken kunnen worden zonder de aandacht te trekken. Met nog alder, aan den blik van de wereld gelegen streken, zoals de Stanleybergen op N.-Guinea, de Aleoeten en de Alcan-bergweg, hebben Fairbanks en Anchorage een tijd lang in de schijnwerpers van de oorlogsverslaggever gestaan. Er zijn nu ook weer tekenen, die er op wijzen, dat de aandacht zich eens te meer daarop gaat richten.

Op inspectie

In een door de ontwikkelingen der buitenlandse Amerikaanse politiek opgewonden Washington, onder spanning gehouden en verdeeld bovendien door economische en sociale kwesties, voortvloeiend uit de prijz-beheersching en de laatste stakingen, is maar weinig interesse overgebleven voor een bezoek, dat twee commissies onlangs aan Alaska gebracht hebben. Maar vroeg of laat zullen deze personen hun vruchten dragen. De eene groep stond onder de leiding van den secretaris van het ministerie van Buitenlandse Zaken, J. A. Krug, die, na de bestudeering van de problemen en mogelijkheden welke Alaska biedt, van plan is een aanvang te maken met een krachtig, breed, sociale en economische ontwikkeling van deze strek. De tweede groep, met een wellicht nog duidelijker omschreven karakter, bestond uit leden van de militaire commissie van het Huis van Afgevaardigden. Op inspectietoelt langs Amerika's westkusten heeft zij, wellicht ook niet bij toeval, een eerste halte gemaakt op Alaska. Wat zij daarvan wist te vertellen, was wel actueel.

De conclusies

Alaska, zoo verklaarde deze commissie, moet terstond en zoo doeltreffend mogelijk versterkt worden. De militaire installaties moeten tot het dubbele van hun huidige omvang worden uitgebreid. Daarbij werd voornamelijk het accent gelegd op de noodzakelijke tegenwoordigheid van luchtladingstropen ter sterkte van 21.000 man — meer dus dan een kwart van de vooroorlogse bevolking van dit schiereiland. Militaire oefeningen in de poolgebieden, waarvan de gecombineerde Amerikaans-Canadese „Musk-Ox Operation“ in N.-Canada de spectaculaire inleiding was, zouden op veel uitgebreider schaal gehouden moeten worden. Er moet

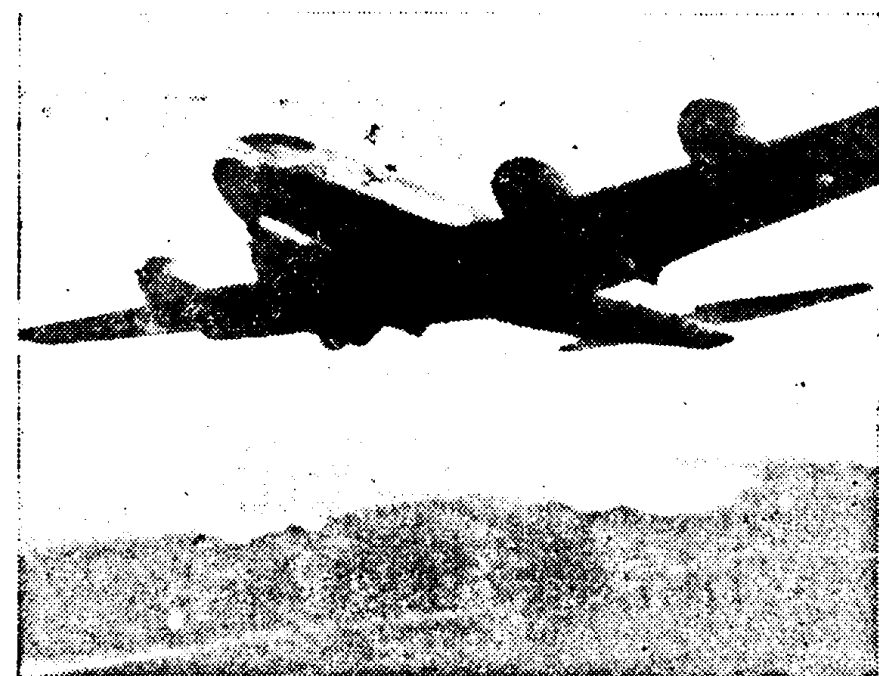
Schuschnigg met tomaten gegooid

(Van onze Belgischen correspondent)

De voormalige Oostenrijkse kanselier Schuschnigg maakt op het ogenblik een tournee door West-Europa en houdt daar lezingen. Het is niet onmogelijk dat hij ook in Nederland het woord zal voeren en ik zou over zijn bezoek aan Brussel dan ook niet spreken, waren er niet te eigenaardige reacties van een deel van het publiek.

Men weet, dat de communisten den ex-kanselier niet na aan het hart koesteren en men kan van mening zijn dat de politiek, door den Oostenrijkschen staatsman gevoerd, niet altijd gelukkig geweest is. Den toon, waarop de antipathie van sommigen, waarbij ook socialist, zich uitdrukte tegenover iemand die tenslotte acht jaar van zijn leven in gevangenschap doorbracht, kan men moeilijk anders dan schandelijk noemen.

Ingeleid door graaf Du Bus de Warffele, heeft Schuschnigg anderhalf uur lang gesproken en anderhalf uur lang werd hij voortdurend onderbroken door gefluit, door scheldwoorden en gejoel. Toen hij op een gegeven oogenblik den heer Churchill lof toezwaaid, stond de socialistische afge-

Op 5 October startte de B 29, Dreamboat van de Amerikaanse luchtmacht, voor een vlucht van Honolulu naar Cairo over de Noordpool. Het toestel vloog hierbij over de route Londen, Parijs, Bern en Venetië. De foto toont het vliegtuig vlak na de start

voor woongelegenheden gezorgd worden en het wettelijk moet worden geperfectioneerd.

Vooral de zoogenaamde Alaska-highway, welke via Edmonton de eenige overland-verbinding vormt tusschen de Verenigde Staten en Alaska, zal verder verbeterd moeten worden.

Kolonisatie

Welken omvang de militaire uitbreidingen op Alaska sinds 1940 hebben aangenomen, is moeilijk te zeggen. De veiligheidsmaatregelen zijn nog altijd van volle kracht, zelfs voor die vliegvelden, welke ten deele of in hun geheel overgedaan zijn aan de burgerluchtvaart ten behoeve van het handelsverkeer. Enkele van deze vliegvelden zijn, als het ware uit het niet, door de Amerikaanse genie tot luchtbases omgetoerd. Andere — ongeveer een twintigtal — bestonden reeds min of meer voor den oorlog en werden sindsdien uitgebreid en verbeterd. Hoewel het departement van Oorlog iedere vraag naar inlichtingen stug afwijst en alleen maar het bestaan van twee nieuwe luchtbases heeft toegegeven,

vaardigde Marcel Grégoire in zijn loge op, schold den spreker uit, greep een oude krant, haalde daar drie tomaten uit en wierp die naar den ex-kanselier. In diezelfde loge bevonden zich Paul van Zeeland, de katholieke senator Paul Struyé en de liberale senator Raoul Tack, die tevergeefs poogden de projectielen tegen te houden.

De aanwezige ministers en buitenlandse gezanten zullen stellig geen hoogen dank hebben gekregen van de interpretatie die door sommige Belgen aan het begrip „eerbied voor de vrije meningsuiting“ gegeven wordt. Daar komt bij dat de heele redevoering geen woord bevatte dat op eenigszins wijze aanstoot geven kon.

Na de socialistisch-communistische manifestatie in het Paleis voor Schone Kunsten is het mischien niet van ironie ontploot te vernemen, dat Schuschnigg, na zijn bezoek aan België, in Frankrijk den leider der socialistischen Léon Blum ontmoeten zal met wien hij zeer bevriend werd in de gevangenis. Daarna zal hij in Engeland de gast zijn van de Labour-regering!

Russisch ambassadeur protesteert

De nieuwe Sovjet-ambassadeur in de Verenigde Staten, Novikov, heeft in een nota aan het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken geïnteresserd tegen wat hij noemde „een onhöffelijke behandeling“, welke hem ten deel was gevallen, toen hij verleden week te New York arriveerde en door de douaneambtenaren vastgehouden werd.

Van de zijde der luchthavendouane wordt vernomen, dat Novikov niet vastgehouden werd, doch dat er een kort oponthoud is geweest bij het teekenen van de gebruikelijke verklaring, inhoudende, dat hij niets bij zich had wat volgens de wet verboden is. Novikov weigerde dit te onderteekenen en beschouwde het optreden der douaniers als een inbreuk op zijn diplomatieke exemptie rechten.

Het Amerikaanse staatsdepartement heeft een onderzoek gelast.

De kleine man en de groote politiek

Duitschlands hoofdstad reageert op verkiezingspropaganda

(Van onze Berlijnschen correspondent)

BERLIJN, October. — Vraagt men, hoe de Berlijnsche burger op de verkiezingspropaganda der politieke partijen reageert, dan zou ik daar moeilijk een algemeen geldend antwoord op kunnen geven. Er zijn onder de Berlijnsche burgerij felen en gematigden, onverschilligen en geïnteresseerden, ijverars en politiek-analisten, maar het aantal dergenen, die belang stellen in den verkiezingsstrijd en zijn politieke achtergrond en er tegelijk de quintessens van begrijpen, lijkt mij vooralsnog gering. De kleine burgerman — de meerderheid der bevolking — trekt zich van het politiek gedoe slechts weinig aan. Vergeet niet, wat hij heeft meegemaakt: twaalf jaar nationaal-socialistische propaganda hebben hem afgestompt, murw gemaakt; zijn politiek vernuft of instinct — nooit zijn sterke kant geweest — is er niet op vooruitgegaan en de ellende van den oorlog, als mede de ontuchttering van de nederlaag hebben zijn fatalisme een apathisch karakter verleend. Uit die slimmertoesstand, waarin hij met bevestiging der striemen van kleine en groote catastrophes vermocht te verduren, pogen de wervende partijen hem thans op te wekken met democratische leuzen.

Hij heeft sedert de bevrijding van het nationaal-socialisme — het kost hem dikwijls moeite den overgang van naziterror tot vreemde bezetting als bevrijding te voelen — kennis gemaakt met vele soorten democratie. In de zones komt de Duitse bevolking alleen maar met de democratie van één enkelen bezetter in aanraking en zij kan poezingen aanwenden, zich in die gedachtensteer in te leven of althans de allures aannemen alsof zij zich tot de nieuwe leer heeft bekeerd.

De gevierendeelde stad

Maar te Berlijn, de gevierendeelde stad, hoort de brave burger vier verschillende melodien door elkaar, ziet hij de democratie in vier verschillende gedaanten, zodat hij wel den indruk moet krij-

gen, dat er een veelvoud van democratiën bestaat en als hij straks naar de stembus gaat, moet hij niet alleen kiezen tusschen vier politieke partijen, doch tevens — en dat is aanzienlijk gecompliceerder — tusschen vier opvattingen van democratie. Dat is ontengenzeiglijk veel gevegd.

Als de partijpropaganda zich bezighoudt met de nuttigheid van verkiezingen van grootgrondbezit of met de noodzakelijkheid van een vernietiging van het concernkapitaal, dan is dat een taal, die hij met eenigen goeden wil nog verstaat, ofschoon hij noch van het een, noch van het ander persoonlijk heil verwacht, maar als hij zijn moede hersenen nog moet kwelen met de problemen der groote politiek, die zonder hem worden opgelost of onopgelost blijven, dan strijkt hij met knokige hand over zijn rammelende maag of kijkt hij meewarig naar de wrakstukken van schoenen, waarmede hij den winter tegemoet gaat. Neen, de kleine man te Berlijn begrijpt er niet veel van. Hij is bereid iederen vorm van democratie te aanvaarden, te belijden en er zelfs mee te dwepen als hij er een verhooging van zijn karige levensmiddelenrantsoenen mee zou kunnen bereiken of er een mudje kolen mee zou kunnen verdienen. Daarom zullen we voorzichtig moeten zijn

Berlijn moet kiezen II

met het trekken van conclusies uit de resultaten van de aanstaande Berlijnsche verkiezingen en daarom ook zal het succes der partijen meer dan ooit tevoren afhangen van den omvang en de psychologische doeltreffendheid van haar propaganda.

Hoe staan de kansen?

De gemeenteraad, dien de Berlijners op 20 October a.s. moeten kiezen, zal uit 130 leden bestaan. Bovendien moeten voor de 20 districten, waarin de stad is verdeeld, bestuursraden worden gekozen, die samen 805 leden zullen tellen. Hoe staan nu de kansen van de vier partijen, die aan den verkiezingsstrijd deelnemen?

Laat ik u mogen vertellen, wat de partijleiders zelf ervan zeggen: Wilhelm Pieck, de voorzitter van de Socialistische Eenheidspartij, dezelfde, die toegeeft den steun der Russen te genieten, slaat in zijn voorspellingen een opmerkelijk bescheiden toon aan. Hij is ervan overtuigd, dat zijn partij, die over het verregaar grootste propaganda-apparaat beschikt, uit de ruime papiervoorra-

den der Russen kan putten en sinds 15 maanden bijna 90 procent van alle leidende posten in de stad bezet houdt, er niet in zal slagen de meerderheid te behalen.

Franz Neumann, de voorzitter van de Sociaal-Democratische Partij, die tot dusverre in de gemeentelijke bestuursorganen het zwakste vertegenwoordiger was, geeft als zijn meening te kennen, dat de S.P.D. na de verkiezingen de sterkste partij van Berlijn zal blijken te zijn.

De twee favorieten

Inderdaad is de strijd tusschen deze twee favorieten het felst en met welke middelen er wordt gevochten, wordt op duidelijke wijze geïllustreerd door volgende bijzonderheid: de S.P.D. (social-democraten), die suinig met haar papier moet omgaan en daarom liever met circulaire dan met aanplakbiljetten werkt, had twee stroobiljetten laten drukken, welke speciaal bestemd waren om in den Russischen sector van Berlijn huis aan huis te worden bezorgd. Nog voordat de verdeling kon beginnen, is echter op bevel van den Russischen commandant de verspreiding in het Russisch gedeelte der stad verboden. Ook de L.P.D. (de liberalen) heeft met soortgelijke mogelijkheden te kampen; zij geeft mede, dat van de 130.000 plakaten, welke haar aanvankelijk door de Russen waren toegestaan, er tot nu toe wegens papiergebrek nog geen enkele kon worden gedrukt. Zij is ongetwijfeld de numeriek zwakste onder de Berlijnsche partijen; haar leiding rekent er evenwel op, 20 tot 25 procent van de stemmen der Berlijnsche kiezers op haar lijnen te kunnen vereenigen.

C.D.U. hoopvol gestemd

De tweede burgerlijke partij, de C.D.U. (christelijk-democraten), is aanzienlijk hoopvoller gestemd. Zij heeft onlangs, bij de verkiezingen voor de gemeenteraden der zones, in de randgebieden om Berlijn relatief gunstige resultaten kunnen boeken en haar tweede voorzitter, Ernst Lemmer (die in zijn woonplaats Klein-Machnow een frappante overwinning op de communisten en sociaal-democraten behaalde), geeft zijn partij een goede kans op de tweede plaats.

Het optreden van de sociaal-democraten en de communisten naast elkaar belooft in ieder geval den Berlijnschen verkiezingen een pikant karakter te verleenen en de krachtmeting tusschen deze beide zal van meer dan plaatselijke beteekenis zijn.

is het toch een publiek geheim, dat de burgerbevolking reeds alleen van Alaska in vijf jaren tijds van 72.000 tot 120.000 gestegen is. Deze bevolkingsaanwas duidt reeds op zekere nieuwe perspectieven voor den landbouw en den kleinhandel, welke zich daar openen, waar 't leger zijn groote steunpunten opbouwt. Gedomobiliseerden van het Amerikaanse leger hebben zich in grooten getale in Alaska gevestigd en niet-tegenstaande den heerschenenden woningnood en de hooge onderhoudskosten schijnen zij zich er wel bij te bevinden.

Amerika's koers

Hoewel het Wallace-incident in de Amerikaanse binnenlandse politiek nog wat narommelt als een aftrekkend element, kan men moeilijk verwachten, dat dit korte buitje veel verandering zal brengen in de politieke weersgesteldheid, in casu in den koers der Amerikaanse buitenlandse politiek. De naam van Mr. Wallace, die voor zich zelf met een Byroniaansche variatie zou kunnen getuigen „One evening I spoke in New York and found myself famous“, is van beperkten duur geweest. En het ziet er niet naar uit, dat hij spoedig zijn denkbeelden in praktijk zal kunnen brengen. Aangezien het meningsverschil tusschen hem en Byrnes trouwens meer de tactiek dan wel de algemeene strategie van de Amerikaanse diplomatie betrof, behoeft men zelfs niet te vrezen, dat Byrnes' positie door de luidruchtigheid, waarmee de Amerikaanse democratie haar interne meningsverschillen bespreekt, noemenswaardig zal worden geschaad.

Indien er sinds de geruchtmakingen de rede van Wallace twee dingen heel duidelijk zijn gebleken, dan is het op de eerste plaats, dat de Verenigde Staten er niet aan denken hun actieve buitenlandse politiek op te geven of ook maar in een enigszins anderen koers te sturen, op de tweede plaats, dat deze koers allerminst wordt bepaald door het Britsche rijk. In de tegenwoordige omstandigheden kan het natuurlijk niet anders, of op menig terrein loopen de belangen van de Verenigde Staten en het Britsche rijk parallel, al zijn zij daarom nog niet identiek. Daaruit af te leiden, dat de Verenigde Staten, wat hun buitenlandse politiek betreft, in het Engelse kielzog varen is een even oppervlakkige als onhoudbare conclusie. Integendeel, wie de gebeurtenissen der laatste maanden en vooral der laatste weken met eenige oplettendheid gevolgd heeft, zal eerder tot de meening geneigd zijn, dat Amerika de rollen omgekeerd heeft en dat het welbewust zelf den koers bepaalt, dien het wenschelijk acht. Engeland heeft slechts te volgen.

Op het gebied van de internationale politiek zijn het de laatste maanden voortdurend de Amerikanen en niet de Engelsen, die het initiatief in handen hebben. Zij hebben het praktische voorstel tot samenmeting in de West-Duitse bezettingszones gedaan, en al is daarvan in economisch opzicht nog niet veel terecht gekomen, in politiek opzicht begint de invloed daarvan zich in heel West-Duitsland reeds te doen gevoelen.

De Amerikanen zijn het ook, die „op alle fronten“ een stugge houding aannemen tegenover de Rus-

sische diplomatie, die sinds het einde van den oorlog een intimidatie-politiek voert, welke innerlijk niet zoo sterk is als zij uiterlijk lijkt. Dat de Amerikanen daarbij de Engelsen niet naar de oogen kijken, blijkt o.m. uit het feit, dat zij inzake het Palestijnsche vraagstuk een veel doortastender houding aannemen dan den Engelsen op het oogenblik welkom is en dat zij ook in Japan optreden op een wijze, die Engeland kennelijk niet aangenaam is.

Terwijl er in den boezem van de Engelse regering eenige neiging schijnt te bestaan om, gezien de schier onoplosbare moeilijkheden in Egypte en Palestina, de Engelse strategische punten in het Nabije Oosten prijs te geven en nieuwe strategische bases in te richten aan de Perzische Golf en Afrika's Oostkust, demonstreert Amerika niet onduidelijk, dat het bereid is zijn belangen in de Middellandsche Zee te verdedigen, waardoor het Engeland nopen zal zijn voorbeeld te volgen.

De vraag naar het doel van deze Amerikaanse politiek is gemakkelijker te beantwoorden. Dat doel is niet een gewapend conflict met de Sovjet-Unie uit te lokken, maar integendeel Rusland te dwingen zijn expansiedrang in te toomen en te onderhandelen.

De Verenigde Staten beschikken daarvoor over andere dan alleen militaire machtsmiddelen. Zij kunnen hun politiekken invloed ook met economische machtsmiddelen doen gevoelen. Tot nog toe heeft Washington daarvan slechts op bescheiden schaal gebruik gemaakt, o.m. door blokkeering van een aanzienlijk deel van de Donau-vloot. Maar men mag verwachten, dat het daarbij niet zal blijven en dat Amerika door het verstrekken van leeningen aan met de Westersche landen werkelijk bevriende mogendheden en het stopzetten van alle credieten aan de Russische satellietstaten verdere pressie zal gaan uitoefenen. De onlangs aangekondigde Poolse leening schijnt de laatste te zullen worden, die Russische satellieten van Amerika ontvangen.

Van groter positief belang is misschien, dat Byrnes zich te Parijs heeft uitgesproken voor een bekorting van de militaire bezetting van Duitschland (met behoud van strenge geallieerde controle tegen herbevestigingspogingen) en voor een sterke autonomie der verschillende Duitse landen in een federaal verband. Byrnes heeft het in Parijs duidelijk gemaakt, dat hij deze autonomie grondvest wil zien vóór er een centraal federatief bestuur wordt ingesteld en dat hij zoowel in het algemeen, als in het bijzonder wat den status van het Ruhrgebied aangaat, vrij ver tegemoet wil komen aan de Franse wenschen. Daarmee heeft hij een constructieve gedachte overgegeven voor de beraadslagingen over het vredesverdrag met Duitschland. En tegelijkertijd heeft hij daarmee Molotov een sterke troef uit handen geslagen door het Duitse volk duidelijk te maken, dat het langs andere dan communistische en totalitaire wegen zijn zelfrespect en een menscheerwaardig bestaan kan terug winnen.

HET WERELDEBEELD

VAKORGANISATIE VAN WERKGEVERSin de BOUWNIJVERHEID zoekt voor spoedige indiensttreding een **ACTIEVEN****BONDSFUNCTIONARIS**

Vereist: organisatorische capaciteiten, vlotte omgang met mensen en geschiktheid voor het leiden en toespreken van districtsvergaderingen. Bouwkundige opleiding (M.T.S.) strekt tot aanbeveling. De functie is door haar veelzijdigheid zeer aantrekkelijk en voldoende schenkend. Leeftijd: 30—35 jaar. R.K. godsdienst. Candidaten, die daarvoor in aanmerking komen, zullen worden uitgenodigd voor een psychologisch onderzoek op 8 November door de NEDERLANDSCHE STICHTING VOOR PSYCHOTECHNIEK Wittevrouwenkade 6, Utrecht

Eigenhandig geschreven brieven met volledige inlichtingen en vergezeld van twee nieuwe pasfoto's (van voren en opzij) te zenden aan Advertentiebureau ALTA te Utrecht vóór 22 October, met vermelding in linkerbovenhoek van brief, op foto's en enveloppe T 4770 met daaronder naam adres en leeft, in druk!

RESA - ARNHEM

Bekende Schriftelijke Cursus vraagt een **LERAAR BOEKHOUDEN M.O. OF ACCOUNTANT** voor onze nieuwe cursus **MODERNE BEDRIJFSADMINISTRATIE**

Brieven met volledige inlichtingen aan RESA - ARNHEM. Bekende Schriftelijke Cursus.

GEVRAAGD:**BOEKHOUDER**

In staat volledige administratie in bouwmaterialen bij te houden. Leeftijd 30—40 jaar. Salaris f 3000.— ad f 4000.—. Zij, die volledig bekend zijn met de bouwmaterialenbranche, genieten de voorkeur.

Eigenhandig geschreven brieven, voorzien van referenties enz. onder 'no. 63973 bureau van dit blad. Indiensttreding is onmiddellijk.

BANKINSTELLING te AMSTERDAM vraagt voor administratieve werkzaamheden aan haar Incasso-afdeling een **AANK. BEDIENDE (ml.)**

Voorts bestaan bij enkele afdelingen vacatures voor behoorlijke

ADMINISTRATIEVE KRACHTEN en JONGSTE BEDIENDEN zowel mal. als vrl.

Brieven met opg. van leeftijd, schoolopleiding en eventueel vorige betrekkingen, onder D. 77, Alg. Adv.-Bur. Rouma & Co., Heerengracht 226, Amsterdam.

Industrie- en Handelsonderneming**„TEWA“**

Kloveniersburgwal 113 - Telef. 48680 - A'dam - vraagt:

LEERLINGEN, HALFWAS EN VOLSLAGEN MEUBELMAKERS

Goed loon. Aangename werkkring. Aanmelden 5—6 uur

MANTELFABRIEK

in het betere genre
vraagt voor direct:

PRIMA COUPEUR

die tevens leiding kan geven aan klein atelier. Aanm. tuss. 9—5 uur bij

PELVRI Keizersgracht 374 Tel. 35640, A'dam-C.

GEMEENTEWERKEN 's HERTOGENBOSCH
GEVRAAGD wordt:

Hoofd van den plantsoendienst

In den rang van Technisch-Hoofdbambenaar. Jaarwedge f 4246.— — f 5149.— (voor ongehuwden f 120— minder). Kindertoeleg overeenkomstig Rijksregeling. Vereischten: Diploma Middelbare Tuinbouwschool; volkomen in staat zelfstandig parken, plantsoenen en sportterreinen te ontwerpen en uit te voeren en aan personeel leiding te geven.

Aanstelling in vasten dienst met proeftijd van één jaar. Schriftelijke sollicitaties aan Directeur Gemeentewerken te 's-Hertogenbosch, Achter 't Wild Varken 9 vóór 1 November a.s.

GEMEENTEWERKEN 's HERTOGENBOSCH
GEVRAAGD WORDT:

EEN CIVIEL INGENIEUR

Jaarwedge f 4573.— — f 5581.— (voor ongehuwden f 120— minder). Kindertoeleg overeenkomstig Rijksregeling. Vereischten: Diploma Civiel Ingenieur Delft of daarmede gelijkwaardig diploma. Bij voorkeur eenige ervaring gemeentedienst.

Aanstelling in vasten dienst met een proeftijd van één jaar. Schriftelijke sollicitaties aan Directeur Gemeentewerken van 's-Hertogenbosch Achter 't Wild Varken 9, vóór 1 November 1946.

Textielbedrijf in het Zuiden des lands
V R A A G T

JONGEMAN

om opgeleid te worden als assistent der directie. Diploma Textielschool vereist. Sollicitanten moeten bereid zijn zich eventueel aan een psychotechnisch onderzoek te onderwerpen. Brieven onder no. 63970, bureau van dit blad.

JONGENS

gevraagd voor licht fabriekswerk. Leeftijd 15—18 jaar. Goed loon. Zaterdags vrij. Aanm.: Utrechtschedwarstraat 95, A'dam.

**GROOT HOTEL
TE AMSTERDAM
vraagt
JONGSTE
KANTOOR-
BEDIENDE**

Spoedige indiensttreding. Schriftelijke sollicitaties te richten no. 63919 bur. van dit blad.

Gevraagd:

1e en 2e BEDIENDE.

Banketbakkerij H. C. v. d. Velden, Overtoom 472, Amsterdam.

Metaalwarenfabriek Ka-Gé-Bé Ger.Doustr. 226, A'dam. VRAAGT JONGENS, ca. 14—16 j.

Mevrouw A. van Weezen-beek-Lutke, Bavoylaan 6, Park Marlot, Den Haag, tel. 771770, vraagt vóór 15 October of zoo spoedig mogelijk, ter assistentie van de huisvrouw

JUFFROUW

die zich tevens belast met de leiding van drie schoolgaande kinderen (8, 10 en 12 jaar). Huishoudelijke hulp en werkster aanwezig. Brieven aan bovenstaand adres.

Besch. dame, R.K., wed. op leeftijd, z. k., gepens., zoekt **BEZIGHEDE** in kl. huish. of lichte verpl., ook tijdelijk. Br. no. 63694, bur. van dit blad.

R.K. JONGEDAME,

21 jaar, z.z.g.g. bij besch. fam. uitsl. voor kinderen. Diploma 3-j. H.B.S. en opl. kinderverzorging. Br. onder no. 63689, bur. v. d. blad.

Aan R.K. pastorie in A'dam wordt voor spoedige indiensttreding gezocht een goede

HUISHOUDSTER

Br. no. 63691, bur. v/d blad.

Het Sint Elisabeths Gasthuis te Arnhem

vraagt:**1e en 2e MEDISCH-ANALYSTE**

Salaris n.o.t.k.

Sollicitaties a. d. geneesheer-directeur.

Gevraagd een

R.K. MEISJE

v. d. of d. en n. of werkster v. enkele dagen in de week, in klein gezin. N. v. Kester. Vrdebestaan 53, Poeldijk.

Biedt zich aan een nette

R.K. JUFFROUW

(36 jaar), als hulp in de huishouding en winkel. c. huishoudster. Br. no. 63941 bur. van dit blad.

**BESCHAAFDE
JONGEDAME**

23 jaar oud (middelbare schoolopleiding), z. z. g. g. te Amsterdam in gezin, voor de verzorging van 1 of 2 kinderen, of als hulp in de huishouding. Br. no. 63942 bur. van dit blad.

STENO-TYPISTE

Amsterd. Bouwmaterialenhandel vraagt

STENO-TYPISTE

bekend met administratie. Kennis van vreemde talen en bouwmaterialen strekt tot aanbeveling. Sollicitaties geschreven en getypt onder no. 60307 bur. van dit blad.

ADMINISTRATIEVE KRACHT

Voor de leiding van onze kantoren met talrijk personeel zoeken wij een alleszins bekwaam jongeman, plussm. 30 jaar oud. Candidaten moeten naast kennis van de moderne administratie grote werklust en zakelijk inzicht bezitten. Sollicitaties uitsluitend schriftelijk.

VROOM & DRESMANN

SPIJ 3 - DEN HAAG

De Fa. Boot Gipon & Co. - assuradeuren Heerengracht 597 - Amsterdam

vraagt

**VROUW. EN MANN.
KANTOORPERSONEEL**

Bij dame alleen wordt gevraagd:

dame-huishoudster

per 1 November. Br. onder no. 63745, bur. v. d. blad.

N.V. Glasverzekering Mij.

„PRUDENTIA“

Koningsplein 1 - Amsterdam vraagt v. direct of later

TYPISTE

Eigenh. geschreven br. met opg. v. verl. salaris te richten aan bovenstaand adres of pers. aanmelden van 10—12 uur.

FLINK MEISJE

gevr. geheel zelfst. kunn. werken. Eenvoudige keuken kindermelke aanw. Mevr. Nooij, Linnaeushof 16, Amsterdam, tel. 51952.

Gevraagd bij bejaarde dame en dochter

een flinke hulp in de huishouding

Leeftijd 35 tot 40 jaar, v. g. v. en zonder huishoudelijk verkeer. Adres: Mevr. J. Th. J. Meichers, Nieuwe Haven no. 111, Schiedam.

Gevraagd te Brussel voor direct of later

2 ZUSTERS of VRIENDINNEN

als keukenmeisje en 2e meisje, v.g.g.v., in jong gezin met 2 kinderen. Brieven aan Mevr. Ch. Stulemeijer, Baronielaan 52, Breda.

BANKINSTELLING

te Amsterdam vraagt voor spoedige indiensttreding

STENO-TYPISTE

Sollicitaties met uitv. inlichtingen onder no. 202, Adv.bureau v. d. Biggelaar Kalverstraat 35, A'dam.

Gevraagd zelfst.

DIENSTBODE

v. d. en n. of

meid-huishoudster Hulp van werkster aanwezig. Br. onder no. 72591 bur. van dit blad.

R.K. familie te Brussel zoekt

HOLL. MEISJE

16 à 20 jaar, uit deft. fam., dat wenscht Fr. te leren, om tegen kost en inw. met de moeder te zorgen voor opvoed. van 3 kl. kind. Br. no. 12244 bur. van dit blad.

R.K. PASTORIE

Net R.K. meisje, 32 j., biedt zich aan als huishoudster voor direct of later. Goed kunnende koken en werken, v.z.g.g. voorzien. Br. onder no. 11669 bur. van dit blad.

B.z.a. HUISHOUDSTER

op buiten-pastorie (Limb.) Br. no. 60328 bur. v. d. bl.

Gevraagd R.K. eenv.

JUFFROUW

midelb. leeft., alleent., in stil gezin. Br. no. 63966 bur. van dit blad.

Gevraagd zo spoedig mogelijk een

ONDERWIJZERES

aan de R.K. Meisjeschool, Voorstraat 132. Brieven aan de Zusters van O. L. Vrouw, Voorstraat 132, Dordrecht.

B.z.a. R.K. besch. JUFFR., 46 j., v.g.g.v., als huish. bij R.K. heer, hulpbehoevende dame of kl. moederloos gezin. Br. onder no. 60689 bur. van dit blad.

N.V. PHILIPS' GLOEILAMPENFABRIEKEN EINDHOVEN

vraagt voor haar Algemeen Secretariaat enkele **Secretaresse's,**

die vlot kunnen opnemen en uitwerken in de moderne talen en in staat zijn zelfstandig te werken. Brieven met volledige gegevens te richten aan afdeling Personeelzaken, Willemstraat 65 te Eindhoven. Op de enveloppe vermelden: Secretaresse.

Groothandel in Zuid-Limburg zoekt:

energieken jongeman

(25—30 jaar)

die in staat is de algehele leiding van een harer afdelingen op zich te nemen. Kapitaaldeelname ad f 5000.— noodzakelijk.

Reflectanten moeten bereid zijn zich aan een psychotechnisch onderzoek te onderwerpen. Brieven onder no. 63773, bureau van dit blad.

Groot expeditiekantoor te Amsterdam

vraagt voor spoedige indiensttreding:

EENIGE JONGELUI

opl. M.U.L.O. of H.B.S. Brieven onder no. 107, Advert.-Bureau SPIN Singel 264, Amsterdam-C.

TEXTIELVAKMAN,

momenteel bedrijfsleider middelgrote fabriek in het Zuiden van het land, wenst van betrekking te veranderen en ambieert een dergelijke positie met goede vooruitzichten, eventueel later deelname of overname. Uitgebreide kennis van bedrijfsorganisatie en -administratie, prima referenties. Voor nadere bijzonderheden brieven onder no. 60318, bureau van dit blad.

ADVERTENTIE-VERTEGENWOORDIGER

Erkend Advertentiebureau te Amsterdam zoekt tegen zeer aantrekkelijke condities contact met actief vertegenwoordiger. Vereischten: behoorlijke beschaving, goed ingevoerd, leeft. ong. 35 jaar. Br. met uitvoerige inlichtingen onder no. 63775, bureau van dit blad.

GEVRAAGD:**ENERGIEKE BEDRIJFSLEIDER**

voor TAPIJT-, MEUBEL- en BEDDENAFDEELING VAN FLINKE ZAAK IN NOORD-BRABANT.

Sollicitanten moeten in staat zijn de in- en verkoop geheel zelfstandig te leiden. Leeftijd 27—35 jaar. Sollicitaties met uitvoerige inlichtingen onder no. 63956, bur. van dit blad.

Confectionneurs

hebt U personeels gebrek?

20 jaar bestaande fabriek van kwaliteits-confectie (japonnen, kinderjurken), met geschoold, werklustig personeel, zoekt wegens grondstofgebrek op billijke basis overname van werk.

Laten we de handen ineen slaan en

1e mensen, die werken willen, van werk voorzien; 2e elke productie-mogelijkheid benutten in het belang van ons volk. Br. no. 63751, bur. v. dit blad.

Groot-industrie in het Zuiden des lands
vraagt:

PRIMA, ERVAREN**CORRESPONDENT**

voor export, moderne talen beheerschend in woord en schrift (evtl. ook Spaans), goede omgangsvormen, leeftijd 30—35 jaar. Bij gebreken geschiktheid goede vooruitzichten.

Eigenhandig geschreven brieven onder no. 63955, met vermelding van opleiding diploma's, getuigschriften, verlangd salaris en recente foto, aan het bureau van dit blad.

Voor spoedige indiensttreding wordt door **groot warenhuisbedrijf**

gevraagd:

R.K. PERSONEELCHEF

Sollicitanten moeten tenminste aan de volgende eischen voldoen: bekendheid bezitten met de arbeids- en sociale wetgeving over graving en groote tact beschikken in het omgaan met een uitgebreid personeel, kennis van selectie en opleidingsmethoden gewenscht. Leeftijd van 30—40 jaar. Aan hen, die aan deze voorwaarden kunnen voldoen, wordt verzocht hun uitvoerige sollicitaties met recente foto in te zenden onder no. 63748, bureau van dit blad.

Alle aanbiedingen zullen strikt vertrouwelijk worden behandeld.

Voor spoedige indiensttreding gevraagd

BOUWK. OPZICHTER-TEKENAAR

bij den Dienst van Openbare Werken, afd. Bouw- en Woningtoezicht, in de gemeente Deurne.

Vereischt: diploma M.T.S. of hiermede gelijk te stellen opleiding, aesthetisch ontwikkeld en praktische ervaring. Salaris f 2000.— tot f 2500.— plus toeslagen. Sollicitaties met uitvoerige inlichtingen te zenden aan den directeur van Openbare Werken, Deurne.

's-Gravenhage

Belgische schilderkunst

Van 5 t/m 24 October wordt in de kunstzaal Plaats een tentoonstelling van jonge Belgische schilderkunst gehouden. Robert Delvoye zegt in zijn beschrijving, dat de nieuwe generatie niet meer schildert zoals zij ziet, doch zoals zij voelt. Zij projecteert zichzelf in haar werk, dat nog slechts van verre verband houdt met de objectieve werkelijkheid. Hiermede is de meest treffende karakteristiek van het hier tentoongestelde gegeven. Naast de zelfportretten van Slabbinck en Goddard, die duidelijk verstaanbaar zijn, stellen vooral de doeken van Antoine Mortier aan dien goeden wil van den toeschouwer, waarover de inleider in zijn catalogus spreekt, hooge eischen Daartusschen hangen werken, waarin al naar gelang den aard van den schilder diens persoon een ruimer plaats heeft gekregen in de behandeling der materie en die een dienovereenkomstige dosis aanpassingsvermogen verschieschen.

In den kunsthandel Bennwitz exposeert tot 12 October de jonge schilder Bram v. d. Boogaart, schep van een voor ieder begrijpelijk oeuvre. De warmte, waarmee een boerenhofstede en andere doeken zijn uitgewerkt, vergoedt ruimschoots wat hij in vaardigheid bij het portretteren nog te kort schiet.

Uitbreiding bonkaarten Den Haag Donderdag 8.45 u. Marijnus-Meershoek; 10 u. Meersma-Meulema; 11 u. Meuleman-Meijnd; 12 u. Meynders-Minderhout; 13 u. Minderman-Mohren; 14 u. Möhring-Morees; 15 u. Morel-Mulder.

De ballonopstijging op het Malieveld te 's-Gravenhage is uitgesteld tot Dinsdagavond 15 Oct.

De acties van de prijscontrole in Den Haag hebben bewezen, dat alleen reeds in de galanteriebranche 90 pct. der artikelen te hoog geprijsd waren. De tuchtrechter legde in vele gevallen zware straffen op. Twee en twintig bedrijven, die reeds zijn onderzocht, hebben in anderhalf jaar tijd een overwinst gemaakt van ongeveer 1.500.000.

Op 15 October zal Metropole Palace haar 10-jarig bestaan vieren. Ter gelegenheid hiervan zal op dien dag te 9.15 uur een gala-voorstelling gegeven worden ten bate van „De residentie paraat“.

De gala-avond van Ruth Draper in de Kon. Schouwburg op Donderdag 9 Oct. zal niet om 8 uur, doch om 8.15 beginnen.

De Delftsche vrouwelijke studentenvereniging zal 24 en 25 October haar achtste lustrum vieren.

De Leidsche gemeenteraad heeft een stichting in het leven geroepen „het Leidsche Studiefonds“, dat beoogt steun te verlenen aan begaafde, maar niet voldoende bemiddelde Leidenaars voor academische studie.

Rotterdam

Inval in een speelhol

De Rotterdamse politie heeft hedennacht een inval gedaan in een woning aan den 's-Gravendijkwal. Tegen een twaalfstal personen, die zich met hazardspelen onledig hielden, werd proces-verbaal opgemaakt, terwijl de spelen in beslag genomen werden. De houder van het speelhol, de 38-jarige administrateur P. Th. S., is in verzeerde bewaring gesteld.

Afhalen bonkaarten te Rotterdam: Donderdag van 9-12.30 Mie t.m. einde M. 13.30 tot 18.30 begin N t.m. Odd; Vrijdag 9-12.30 Ode t.m. Odd, 13.30-18.30 Ov t.m. Pip; Zaterdag 9-12 Peer t.m. Put.

In het gebouw van den Rotterdamse Kunstkring, Witte de Withstraat 35, wordt van 6-26 October een herdenkings tentoonstelling gehouden van den beeldhouwer Leendert Bolle.

Kolenproductie hooger

Nadat de productie der Limburgsche mijnen over de maand Augustus wegens vacantie was teruggegaan tot 656.646 ton (Juli: 768.671), is zij over September j.l. weer gestegen tot 742.834 ton. Dit komt neer op een productie van 29.713 (Aug.: 28.550, Juli: 28.469) ton per werkdag. Het indexcijfer (1936 = 100) steeg van 64 over Juli en Aug. tot 68 over September. Van de mijnen werd verzonden voor binnelandse behoefte 550.000 (Juli: 662.112, Aug.: 470.000) ton. Ingevoerd uit het buitenland werden over Septemb. 300.000 (Juli: 366.272, Aug.: 320.000) ton.

Inlichtingen gevraagd over Van der Waals

Thans is het onderzoek in volten gang naar de gedragingen van den beruchten verrader Van der Waals, die via de illegaliteit achter de geheimen van de code wist te komen, waarmee de Engelsen met de ondergrondse beweging in Nederland tijd en plaats van hun „droppings“ regelden. Verschillende Geallieerde agenten vielen door zijn verraad in Duitse handen.

Aan allen, die op de hoogte zijn van de praktijken van Van der Waals, wordt nogmaals dringend verzocht hun ervaringen of hetgeen zij op eenigerlei wijze hebben vernomen, zoo uitvoerig mogelijk mede te deelen aan ir. A. P. van der Meer, Prins Bernhardkade 9 te Hillegersberg. Uitdrukkelijk zij er op gewezen, dat Van der Waals herhaaldelijk onder schuilnamen optrad, zoals Van Baarle, Van den Berg, Casimir, Cort, Crandendonk, De Graaf, Holzer, Van Lynden, Van der Meer, Mossinkloff, Sweets de Landas, Van Veen, Van der Velde, Versteeg, Verstraten, De Wilde en Van der Woude.

In ons land *

„De Nederlandsche Jeugdgemeenschap“, waarmee de Katholieke jeugdbeweging samenwerkt, heeft zich tot de „Stichting van den Arbeid“, werkgevers- en werknemersorganisaties en groote bedrijven gewend, om, evenals reeds voor ambtenaren is geschied, een regeling te zoeken voor periodieke vrijstelling van beroepsbezigheden tot het volgen van cursussen voor jeugdleiders of -leidsters.

Donderdag 10 Oct. arriveert te Rotterdam het a.s. „Friesland“ van de Ver. Ned. Scheepvaart-Mij. N.V. Het schip behoort tot de tien vrachtschepen van het Amerik. type C. 3, welke de Ned. regering destijds in de V.S. heeft besteld.

„Het Vrije Tooneel“ (v.h. „Het Ruys-Ensemble“) verzoekt ons te willen mededeelen dat alsnog twee Nederlandse stukken op het repertoire zijn genomen, t.w. „Je moet het vergeten“ van wijlen Joh. W. Broedelet en „Speelt U ook meer“ van Bob van Leersum.

Als lid der Eerste Kamer komt als opvolger van wijlen mr. dr. E. J. Beumer in aanmerking de heer A. W. Biewenga te Garijschuur, gem. Stedum (Gr.).

Dr. E. J. Beumer, is Dinsdagmiddag in de Tweede Kamer herdacht met een rede van den voorzitter, mr. J. van Schaik, die zijn kundigheid en werkkraft schetste. De heer F. J. Goedhart (P.v.d.A.) werd hierna als lid der Tweede Kamer toegelaten.

De drie Prinsesjes zullen bruidsmajes zijn bij het huwelijk van jkv. S. C. Feith en jhr. ir. J. Röhl te Hilversum.

De K.L.M. heeft een dagelijkschen vrachtdienst op Londen geopend.

Dr. burgemeester zijn benoemd: te Statenisse L. A. Verborg en te Breukelen-Nijenrode en Breukelen-St. Pieters jhr. dr. M. L. van Holthe tot Echten.

Correspondentie voor militairen aan boord van het m.s. „Bloemfontein“ moet resp. 10 en 29 Oct. per post worden bezorgd.

Examens

LEIDEN. — Doot. ex. geneeskunde 2e ged.: G. A. Verstege, 's-Gravenhage, J. F. Crul, Leiden, mej. H. J. Halbertsma, Sneek. Artsenexamen te ged.: J. M. de Beer, Wassenaar, mej. M. A. Deteren, Leiden, A. S. de Graaf, Vlaardingen; 2e ged.: G. Decker, Rotterdam, H. A. Vlamings, Dinteloord. Doctoraal ex. geneeskunde 2e ged.: P. Visser, Leiden, J. Q. van Tilburg, Gorinchem, J. Maier, 's-Gravenhage. Cand. rechtgeleerdheid: S. Gratama, Dordrecht, C. A. van Bemmelen, 's-Gravenhage, A. W. Hamburger, Bentveld, W. C. Renaud, Leiden; de dames A. M. Reterink, 's-Gravenhage, H. H. Auwerda, 's-Gravenhage, W. L. Aronius, Hillegersberg, M. M. P. Michelsen, 's-Gravenhage, E. Dehnert, Rotterdam, R. E. Blok, 's-Gravenhage, C. M. Zandee, Leiden; de heeren H. J. Derks, Rotterdam, J. F. H. Gaster, 's-Gravenhage, F. C. A. Zaat, Rijswijk (Z.H.), A. J. Kronenberg, Leeuwarden. Doot. ex. wis- en natuurkunde (pharmacie): Tan Tek Oen, Leiden. Apothekersassistent: de dames L. J. M. Zwartendijk, Boskoop, L. Sprey, Alphen a. d. Rijn, G. Mak, Schiedam, E. A. Hermans, Rotterdam. Doot. ex. rechtgeleerdheid: N. C. de Groot van Emden, P. J. Hoets, Sh. Ch. E. van Ede van de Pals Jr., S. E. Gratama. Doot. ex. Chineseche en Japanse taal- en letterk.: P. v. d. Loon (cum laude). Geprom. tot doctor in de letteren en wijsbeg., op proefschrift, getiteld „Yoga en Yantra in hunne beteekenis voor de Indische archaëologie“, P. H. Pott, Arnhem, te ged.: E. C. Heckman, N. Warmolts, C. J. van Riet, P. J. v. Leeuwen, J. C. Mann, D. W. den Herder, R. Donner. Cand. ex. rechtgeleerdheid: B. L. A. v. Zwiten, G. J. v. Waveren, E. A. Schreurs, mej. J. C. M. L. Jamin, mej. W. B. Aronius. Doot. ex. Indisch recht: mej. M. D. Pilou, Raden Has Hadians Koesoemi Octoyo, Tan Tik Hwaij. Taalk. doct. ex. Indologie: A. Herweijer. Cand. ex. Indisch recht: The Tjong Teh. Econ. doct. ex. Indologie: W. A. Kraijenhoff van de Leur, Cand. ex. Indisch recht: H. E. van Renesse.

UTRECHT. Taalk. cand. ex. Indologie: J. Feteris. Cand. ex. wis- en natuurk.: J. A. Miltenburg en mej. J. M. van Brink.

Overheidspersoneel steunt prijspolitiek

De Centrales van Overheidspersoneel hebben zich tijdens de laatste besprekingen met een door den minister van Binnenlandsche Zaken ingestelde salariscommissie bereid verklaard, de loon- en prijspolitiek der regering te steunen. Zij drongen er echter op aan, de harerzijds gedane suggesties in overweging te nemen. Omtrent de voorstellen van overheidswege gedaan, aangevuld met een voorstel der regeringsdelegatie in de commissie, werd volledige overeenstemming bereikt. Inmiddels is aan het Kabinet advies uitgebracht. De regering zal op korten termijn haar standpunt bepalen.

Directie Ned. Handel Mij.

Naar wij vernemen is de heer J. A. Deknatel, directeur van het Nederlandsch Beheersinstituut en oud-lid van de factorij der Nederlandsche Handelsmij. te Batavia, als eerste geplaatst op de voordracht voor de benoeming tot directeur van de Nederl. Handel Mij.

Wereldkamp. gewichtheffen

Voor de wereldkampioenschappen gewichtheffen te Parijs op 18, 19 en 20 October a.s. zijn de Nederlandse deelnemers thans definitief aangewezen. Het zijn: P. Caffa, Den Haag, Lichtgewicht; C. Stahlecker, Den Haag, Middelgewicht; Jan Smekens, Breda, Middelgewicht; A. Charité, Den Haag, Half-zwaargewicht. Behalve Nederland en Frankrijk nemen nog elf landen deel.

Voetbalkampioenschappen geallieerde militairen

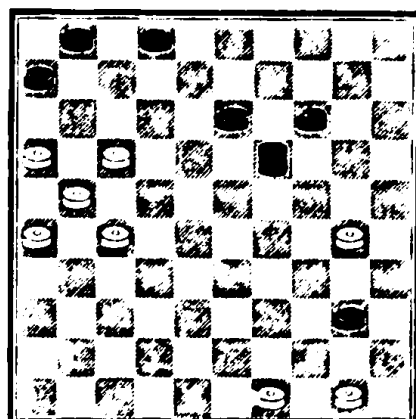
Naar wij uit België vernemen, zullen er intergeallieerde voetbalkampioenschappen gehouden worden voor militaire landenploegen, waaraan ook Nederland deelneemt. De series, die de kwartfinalisten moeten aanwijzen, zijn als volgt samengesteld: 1e serie: België, Luxemburg, Vereenigde Staten, 2e serie: Rusland, Tsjecho-Slowakije, Polen; 3e serie: Engeland, Noorwegen, Denemarken; 4e serie: Frankrijk, Nederland, Griekenland.

De bekende schaakmeester Najdorf zal op 25 October in Amsterdam een exhibition spelen tegen 45 borden. Blindspelend moet hij de partijen binnen twintig uren voltooien.

Weer heeft Hanne Termeulen op het nippertje van Fritz Nathansen verloren. Met 0.1 sec. verschil tikte zij als tweede aan. Ook de tweehonderd meter was voor de Deensche.

DAMPROBLEEM

No. 1266 van A. Bizot te Zwaag.

Wit speelt en wint; oplossingen kunnen worden ingezonden tot half November aan B. H. M. Stevens, Eikenlaan 86, Heemstede.

Oplossing. No. 1266 van C. v. d. zommen te Eindhoven. Wit speelt! 31. 28-23, 43, 2, 25 en wint. Een aardige bewerking van een niet onbekend motief; jammer dat dit probleem bijoplosbaar is door: 31, 24, 22, 42, 2 en hoe zwart ook speelt wit zal steeds winnen.

DISTRIBUTIE

Inlevering scheerzeepbon

De bonnen voor scheerzeep (textiel Am van de textielkaart voor mannen) moeten uiterlijk 12 Oct bij een winkeller worden ingeleverd.

Ik sta op mijn dak en wacht

Toen U, lieve lezer, vannacht allep, is uw verslaggever wakzaam gebleven. Hij klom boven op het dak van zijn huis. Dat had nog heel wat voeten in de aarde, want het dak is het domein van zijn oudste dochter. Die heeft namelijk het zolderkamer-tje, een begerlijk bezit, waarvoor zij met haar broers en zusters gevochten heeft — in den geest natuurlijk — om het te verkrijgen.

Enfin, via dat zolderkamer-tje kwam ik op mijn dak. Een plat dak, dat is heel veilig, maar toch ook heel hoog. Het is wellicht een beetje nader bij O. L. Heer, maar ik heb hoogte-vaas. En ik beklim het alleen op verzoek van De Bilt. Want er zou vannacht een voorproefje zijn van den sterrenregen. Morgen — maar dat is voor U, die dit leest, vandaag komt de heusche sterrenregen. Dezen nacht is het alleen maar een voorproefje.

Ik kijk naar den donkeren nacht, er zijn nog

wat wolkes, maar die zullen wel geen beletsel zijn. Want de maan, ronder dan ooit, schijnt er doorheen. Ik weet van sterrenkunde niet veel — alleen, dat je van de maan een d of een p kunt maken. Dat betekent het Fransche woord „dernier“ of „premier“ en daaraan kun je dan zien of het eerste dan wel laatste kwartier is — opkomend of afnemend.

Hoe zij — die maan dan — door de wolken heen kan schijnen weet ik niet, maar het is poëtisch. Ik denk aan het meisje met de pijpkrullen uit mijn H.B.S.-tijd en aan de versjes, die ik toen gedichten waande. Toen vond ik de maan — enfin, U, lieve lezer, hebt ook Uw herinneringen aan de maan.

En tusschen de maan en de wolken is de vrijs lucht. Daar in schittert hier en daar een ster. In dit grijs-gaauwe vlak, dat overdag zeker blauw zou zijn, groot genoeg om er drie soldatenbroeken uit te maken. Immers, dan blijft het weer goed.

U kent natuurlijk het blauw der soldatenbroeken niet meer. Maar ik wel. Als kleine jongen heb ik ze gezien, de soldaten in hun blauwe lefuniformen met de roode en gele biesmen. Dat was in een tijd, dat men van geen oorlog wist en niet dacht, dat het

oort anders zou worden. Kameleons, die om niet opgemerkt te worden door den vijand, de kleur van hun omgeving aannemen, waren wonderlijke dieren die alleen in het Zuiden leidden. Vandaar, dat een soldatenbroek blauw was.

Drie soldatenbroeken voorapelden goed weer. Het weer blijft goed. Maar de sterrenregen komt niet. De meteoren, die het luchtruim moeten klieven, laten De Bilt en alle meteorologen in hun hemd staan. Die kunnen het prachtig hebben uitgeregend, maar zij hebben maling aan onze wiskunde. Ik sla mijn encyclopedie op. „Voor meteoren is thans de officiële naam „vallende sterren“ lees ik. „Zij onderscheiden zich door kleurverandering van blauw naar rood en doordonderend geluid.“

Het donderend geluid heb ik nooit gehoord en op de kleur heb ik niet gelet. Maar dikwijls heb ik iets gewacht, als ik me zag. Mijn goede grootmoeder mel mij, dat ik dat mocht doen. Zij heeft er niet bij gezegd, dat er tijden waren, dat ik niets mocht wenschen. En hoe wel zij het goed met mij meende, mijn die speciale wenschen nooit uitgekomen. De andere trouwens ook niet.

Het is twee uur na middernacht. De Bilt kan mij nog veel meer vertellen. Ik — en nog anderen, die hier zitten te kijken — mijn uitgenoodigd om onze bevindingen te vertellen. Ik vertrap het, en ga slapen. En vanavond, als de meteoren wiskundig zeker moeten komen — mijn eerbied voor die bizarre wiskunde is heel groot — vanavond ga ik met mijn vrouw naar de bioscoop.

BEURSVANAMSTERDAM

WOENSDAG 9 OCTOBER 1946
b = bieden; l = laten; g = gedaan en bieden; * = gedaan en laten

Actieve Obligatiën	V.K. 9/10	Rott. Lloyd	V.K. 9/10
1000 '40 II 4 101 10 1/2	101 1/2	S.M. Ned.	126. 128
10000 mb. 4 101 10 1/2	101 1/2	H.V.A.	141 1/2
1000 '41 3 1/2 101 10 1/2	101 1/2	Jaya Cult.	129 1/2
1000 '37 3 100 101 1/2	101 1/2	N.I. Suik U.	130 1/2
1000 '38 3 1/2 101 10 1/2	101 1/2	Dell-Bat.M.	142 1/2
1000NW82 1/2 82 1/2	82 1/2	Dell-Mij. c	146 1/2
100Sp.ct.2 1/2 101 1/2	101 1/2	Senembah	139 1/2
1000N I 37 100 1/2	100 1/2	Niet-actieve Obligatiën	
N.H. Mij. C 106 108	108	Denem. '38 4 102 102	
Actieve Aandelen		A.d. '37 3 101 101 1/2	
A.K.U.	27 1/2	'Gr. I '37 3 101 101 1/2	
v. Berkal	89 101	N.H. '38 3 101 101 1/2	
Calvé D. et	140 146	Rd. I '37 3 101 101 1/2	
O Suiker	200 1/2	U.G. I '37 3 101 101 1/2	
Pokker	251 1/2	Fr. Gron. 3 100 100 1/2	
Lev. Br. U. o	260 1/2	Holl. K. 3 100 100 1/2	
Philips G.B.	269 269	Nat. H. 3 100 100 1/2	
Kon. Petr.	260 360 1/2	Rdam H. 3 100 100 1/2	
A-Rubber	164 168	NwN-Am. 3 100 100 1/2	
Band. Rubb.	118 121 1/2	Bergh Ju. 3 100 100 1/2	
Dell-Bat.	117 118	Lev. Zee 3 100 100 1/2	
Oost-Java	91 1/2	Cockerill 4 111 111 1/2	
Serbadiadi	80 82	Bat. Petr. 3 102 102 1/2	
H.A.L.	137 137 1/2	Wag. L. 38 4 100 99 1/2	
KNSM N.B.	163 163 1/2	NISP '37 3 100 99 1/2	
N.Sch. Unie	136 136 1/2	SemCh. '36 3 100 99 1/2	

Opvoering productiepeil

Het tusschen een aantal organisaties en instellingen gevoerde overleg inzake het vraagstuk van de verhooging van het productiepeil heeft geleid tot de vorming van een „Initiatief-comité tot opvoering van de arbeidsproductiviteit“. In dit comité hebben o.m. zitting genomen vertegenwoordigers van de Ned. Kath. Arbeidersbeweging, het R. Verbond van Werkgeversvakver., de Alg. Kath. Werkgeversver., den Ned. R. K. Middenstandsbond en de ministeries van Economische Zaken en van Sociale Zaken. De voorzitter van de „Fundatie Werkelijk Dienen“, de heer L. Neher, treedt op als voorzitter van het comité.

Scheepvaartberichten

AMSTERDAM. Aank. 8 Oct.: Pax I v. Fier; Normandia v. Gothenb. (stukg.); Starkenborgh v. Liverpool (stukg.); 9 Oct.: Strijd v. Umea (hout).
Vertr. 8 Oct.: Amstelstroom n. Londen; Bloemfontein n. Bat.; 9 Oct.: Margaca n. Antw.
ROTTERDAM. Aank. 8 Oct.: Westerdam v. Antw. (stukg.); Zee-meewu uit zee (stukg.); 9 Oct.: Virgo v. Setubal (zout); Urmajo v. Ooscharham; Hollandia v. Londen (cement).
Vertr. 8 Oct.: Express n. Londen; Brinda n. Boom; Walenburgh n. Helsinki; 9 Oct.: Haskerland n. Leith.

Verdeelde markt

Amsterdam, 9 Oct. 1946.
Nadat de beide laatste dagen de koersen van de meeste aandelen vrij sterk waren teruggelopen, bood de markt vandaag bij opening een meer geanimeerd beeld. Met uitzondering van aad. Kon. Olie, waarin het aanbod overwegend was, luidde de advieskoersen der leidende fondsen algemeen iets gunstiger. De affaire bleef echter weer beperkt en heeft vermoedelijk een zelfden omvang aangenomen dan gisteren, toen 1903.000 obligaties en 1.630.000 aandelen werden verhandeld.
De Obligatiemarkt was vrijwel zonder noemenswaardige verandering. Pandbrieven bleven om en nabij den parikoers.
De aandelenmarkt sloot per slot verdeeld. Industriële aandelen bleven tamelijk prijshoudend. Aand. Ned. Scheepbouw waren echter op 153 nog al gevoelig lager. Ook Kon. Olie moest 10% prijsgeven, terwijl de claims tot 1681 terug liepen.
Gew. Dordtsche Petrol. gold 315, de pref. aand. werden op 335 verhandeld. Claims Dordtsche Petrol. waren iets zwakker op 301. Cultuurwaarden sloeten verdeeld. Ruberfondsen waren in herstel. Van suikerwaarden moest H. V. A. ruim 1 pct. prijsgeven, na aanvankelijk 6 pct. hooger te zijn geadviseerd. Ook tabakken lagen ongeanimeerd. Bankaandelen konden licht verbeteren. Pref. aand. Herstelbanken stegen verder tot 102.

Tijdens een internationale bijeenkomst van Belgische en Nederlandse illegale werkers der P.T.T. is te Den Haag de „Confédération européenne de la Résistance P.T.T.“ opgericht. President is de Nederlander J. H. Schullenga.

Honderdduizend ton groente naar Duitsland

Het Bedrijfschap voor Groenten en Fruit heeft met de Britsche bezettingsautoriteiten in Duitsland een contract afgesloten voor de levering van 100.000.000 kg. wintergroenten naar Duitsland. Geleverd kunnen worden 2500 wagons (van 10 ton) roode en/of gele kool, 1500 wagons witte kool, 2500 wagons peen, 2000 wagons rapen en 1500 wagons bieten. Met de hoeveelheid uit te voeren producten zullen ook de prijzen, waarvoor wordt verkocht geleidelijk stijgen. Zonder den export van dit belangrijke quantum naar Duitsland zou er tevel aan de vellingen aangevoerd worden en zou de tuinbouw zeker in moeilijkheden komen.

Cultuur Mij. „Ngombezi“

De directie van de Cultuur Mij. „Ngombezi“ deelt mede, dat de Sisalproductie van de onder haar controle staande ondernemingen heeft bedragen gedurende de maand September 1946: 164 ton (Aug. 1946: 239 ton). Deze lage productie werd veroorzaakt door abnormale regenval.

Weekstaat Ned. Bank

	(In f.1.000)	7 Oct.	30 Sept.
Wiss. in disc.	70	74	
Wiss. enz. gek.			
Beleeningen	160.525	186.868	
Voorsch. Rijk			
Goudmunt	699.114	699.114	
Zilvermunt	1.065	1.066	
Buitenl. activa	4.568.288	4.601.171	
Diverse rek.	21.176	28.018	
Bankb. (oud)	261.562	261.654	
Id. (nieuw)	2.554.978	2.554.417	
Rcrt. schatk.	1.267.942	1.278.375	
Id. spec. rek.	110.400	110.372	
Gebl. saldi b.	58.297	52.072	
Id v. anderen	49.988	52.265	
Vrije saldi	679.252	755.982	
Diverse rek.	210.176	191.763	
Schatk. pap.			

New York onregelmatig

Omzet	1.260.000 - (960.000) shares			
	8/10	7/10	8/10	7/10
At. Top	84 1/2	84 1/2	SPac 4 1/2	97 1/2 96 1/2
Balt.Ohio	12 1/2	12 1/2	Air Red	36 1/2 37
Id. 4 1/2	47	47	Am.C.F	47 49
Can. Pac	13 1/2	13 1/2	Am.P.L	112 1/2 115 1/2
Ch. Ohio	50 1/2	50 1/2	Am.Loc	26 26
N.Y. Ctr	15 1/2	15 1/2	Am.Met	25 1/2 26
Id. 4 1/2	72 1/2	72 1/2	Am.Rad	14 14 1/2
N.Y. Tr.	1 1/2	1 1/2	Am.Sug	39 40 1/2
Penn.R.	25 1/2	25 1/2	Am.Visc	51 51 1/2
South.Rw	36 1/2	37 1/2	Am.W.W	15 15 1/2
Un. Pac.	118	116	Baldw. I	20 20 1/2
A. Gen 4	99 1/2	99 1/2	Bendis	84 85 1/2
All.Chem	159	159 1/2	Boeing	23 23 1/2
Am. Can.	80 1/2	81 1/2	Cerro P.	33 34
A.R.Mill	31 1/2	32 1/2	Com Ed	30 30 1/2
A. S. R.	49 1/2	49 1/2	Cont. C	34 1/2 34 1/2
Am. T. T.	171 1/2	172 1/2	Curt. Wr	5 5 1/2
Am. Tob.	77 1/2	77 1/2	Doug.Air	78 78
Am. Cop.	36	36 1/2	EPLW.	14 15 1/2
B. Steel	96 1/2	96 1/2	G. Foods	42 42 1/2
Ch. NBk	38	38 1/2	Gulf Oil	65 65
Chrysler	83 1/2	85 1/2	Gr. North	43 42 1/2
Cons. Ed.	35 1/2	35 1/2	Huds. M.	15 16
Cons. Oil	15 1/2	16 1/2	I. P. Pap.	41 42
Dup.N.	175	180	J. Manv.	123 123
Eastm. K265	265	265	Lockh A	27 28 1/2
Gen. El.	37 1/2	38 1/2	Mid C	35 1/2 35 1/2
G. Mot.	50 1/2	51 1/2	N.Bisc.	26 27
Goody	52 1/2	54 1/2	N.D.Pd.	35 1/2 35 1/2
I. Harv	72	72 1/2	Nat Dist	23 1/2 23 1/2
I. Nick	29 1/2	29 1/2	N.Steel	82 81 1/2
L. T. T.	17	17 1/2	Norl. W	227 229
Kennet	44 1/2	45	N.Am. C	26 1/2 26 1/2
Montg	67 1/2	69 1/2	N.Pac.	18 18 1/2
Pac. Gas	39 1/2	39 1/2	P.Light	60 60 1/2
Pack. M.	6 1/2	6 1/2	Parm	30 31
Pure Oil	21 1/2	22 1/2	Ph.Dodge	33 33 1/2
Rad. C	9 1/2	10	Ph.Petr	58 57
Ref. St	26 1/2	26 1/2	Plambli	54 55 1/2
Shell	31	31 1/2	PubSNJ	18 18 1/2
So. Vac	14	14 1/2	R.Rand	38 38
Sperry	22	22	Sears.R	38 1/2 38 1/2
St.ONJ	67 1/2	67 1/2	South.P	41 42 1/2
Studeb	20 1/2	20 1/2	Stand.B	39 1/2 40
Texas.O	58	58 1/2	St. Prod	35 1/2 36
Un.Airc	21 1/2	21 1/2	Tid. W.O	18 19
Un.Corp	3 1/2	3 1/2	U. Carb	92 94
Un. Fruit	45	46	US & pr	148 148 1/2
U. Gas	20	19 1/2	W.Un. A	21 1/2 21 1/2
U. S.Rub	56	57 1/2	Yng.Sh	62 63 1/2
U. S.St	68	68 1/2	Al. Corp	67 67 1/2
Wool	49 1/2	49 1/2	A.G.E	60 60 1/2

De Heer en Mevrouw
SCHAEPMAN-Norenburg
 geven kennis van de geboorte van een zoon.
 Tilburg, 6 October 1946
 Ringb.-West 135
 Tijdelijk adres: Willemsplein 9, Tilburg.

VERLOOFT:

JENNY SCHAAP
 en
NEANDER NIJMAN Jr.
 Amsterdam, Stadionskade 70 ha.
 Richard Wagnerstraat 3.
 Receptie: 12 October 1946,
 van 3 tot 4.30 uur.

ONDERTROUWD:

TINEKE OOIJMAN
 L. COPPES
 tandarts
 De huwelijksinzegening zal plaats hebben op 19 Oct. a.s. om 10 uur in de parochiekerk van de H. Agnes, Amstelveenscheweg.
 Amsterdam, 10 Oct. 1946
 Prinsengracht 1015
 Vondelstraat 158
 Gelegenheid tot gelukwensen 1.30-3 uur, Koninginne-weg 247.

Toekomstig adres:
 Sarphatipark 55 ha., A'dam.

ONDERTROUWD:

F. J. WILMS
 med. drs.
 en
CORRY PRINS
 De huwelijksinzegening zal plaats hebben op Dinsdag 29 October a.s. te 10 uur in de kerk van de H. Agnes, Amstelveenscheweg, A'dam.
 Amsterdam, Lomanstraat 80
 Lomanstraat 77
 Gelegenheid tot gelukwensen na de H. Mis in de pastorie.
 Voorlooppig toekomstig adres:
 Heerenweg 181, Heemstede.

Heden overleed te Rotterdam voorzien van de H.H. Sacramenten der sterfenden, onze geliefde dochter zuster en tante, mevrouw
MATHILDE JOHANNA VAN GASTEN,
 geb. Bückem
 in den ouderdom van 26 jaar.
 's-Gravenhage 7 Oct. '46
 Columbusstraat 129
 Mevr. J. W. E. STEENS
 v. d. Lans
 S. L. C. STEENS
 en kinderen
 Liever geen bezoek.

GROOTE BELOONING
 Verloren op 8 Oct. in Z.d. J. of C.: gouden d.-polshorloge met gouden armb. (aanden ken). Mevr. Kuit-Olijman v. Woustraat 72 bov., A'dam.

Voor (schrift.) opleiding
Belastingconsulent
 en examens vraagt men uitvoerige prospectus bij het Secr.:

Nederl. College van Belastingconsul.

Belgischepl. 6, Scheveningen

Noteert u even het adres van

MAX v. LAARHOVEN

een der beste humoristen

P. v. d. Doestraat 76, Amsterdam-W., telefoon 84770

Amusementsbureau

ITALIAANSCH

VERTALINGEN

G. Troiani, P. C. Hooftstr. 118, tel. 21837, A'dam.

KWADE POSTEN?

Onbetaalde rekeningen, ook oude, Succesvolle incasso's, zonder kosten vooruit door geheel Nederland. Mijn succes is uw succes. Vele referenties N. S. KANTOOR. Damrak 44 A'dam. telefoon 48372.

BELASTINGEN

Behandel. van alle belastingen. O. LOUISSE, accountant, Willemsplein 183, tel. 90189, Amsterdam.

Piano's in dansmuziek

Schrift. opleiding. Vraagt gratis proefles I.S.O.P., Postbus 51, A'dam.

1e Hypotheek gevr.

van particulier, op huis met 1 H.A. land, waarop wekelijks met centr. verwarming. Br. no. 63752 bur. van dit blad.

Twee tot drie duizend gulden

ter leen gerragd. Br. ond. no. 60305, bur. v. d. blad.

VRIJ GELD

beschikbaar voor 1e hypotheek & 3 1/2%, moedede voor het overnemen van hypotheekaire vorderingen. Br. onder D-59, Alg. Adv.bureau Rouma & Co., Heerengracht 226, A'dam.

Kies ZELF Uw PARFUMS!

De elegante vrouw met persoonlijkheid kiest haar eigen parfums. Zij vraagt daarbij niet naar een kostbare verpakking, doch naar een gedistingeerd parfum, dat haar charme verhoogt. Een aristocratisch parfum, doch in een dood-nuchter fleschje... dat is Valdelis. Dat maakt een prijs mogelijk van 90 ct.

Valdelis
 AH OUI, C'EST VALDELIS!

ontharing
 door diathermie
 thans alle behandelingen
 in de nieuwe salons
BEAUTY PARLOUR
Institute for Beauty Culture
 DIRECTIE: GERDA SIEMER
 WETERINGSCHANS 91, A'DAM
 TEL. 44667

3 1/2% Geldleening 1937, oorspr. groot f 600.000, ten laste van
R.K. Ziekverpleging „HET ONZE LIEVE VROUWE GASTHUIS”,
 Amsterdam.

Van bovenstaande geldleening zijn de volgende nummers uitgeloot en aflosbaar gesteld per 1 November 1946.

Obl. ad. f 1.000.—: 27, 33, 94, 144, 145, 185, 212, 231, 285, 260, 365, 376, 393, 396.

ad. f 500.—: 436 A/B, 471 A/B, 500 A/B, 534 A/B.

ad. f 100.—: 559 C/L, 598 C/L.

3 1/2% Geldleening 1895, oorspr. groot f 300.000, ten laste van
R.K. Ziekverpleging „HET ONZE LIEVE VROUWE GASTHUIS”,
 Amsterdam.

Van bovenstaande geldleening zijn de volgende nummers uitgeloot en aflosbaar gesteld per 1 November 1946.

Obl. ad. f 1.000.—: 6, 121, 238, 251, 290.

Betaalbaar bij de Nederlandse Handel-Maatschappij, N.V., bijkantoor Damrak.

WEDEROPBOUW

Scheveningsche Betonbouw

Speciaal adres voor het maken van betonschuttingen

Vraagt prijsophaaf.

Den Haag - Telef. 337153

Te koop in groote stad in Westend des lands een

CAFÉ, verlof A

centrum stad. Ook zeer geschikt voor cafeteria of winkel. Br. lett. K.L. Adv.bur. Piet Rahms, Delft

Conc.dir. Dr. G. de Koois

Maandag 14 Oct. - 19 u.

CONCERTGEB. Kl. Zaal

ZANGRECITAL LIES

Clemens Schröner

m.m.v. André Rodenhuis, piano

Schubert, Haydn, Roussel o.a.

Krt. f.1.— en f.2.50 + f. Steinway & Sons conc.v.

LEIDSCHEPLEIN-THEATER

Tel. 35909

Theater-Bureau Saks Meisler

presenteert iedereen avond 8 u.

A.B.C. CABARET

met

CORRY VONK

WIM KAN

MATTHIEU v. EYSDEN

o. v. a.

Aan de Vleugel

WALTER MATTHIES

Pers en Publiek

zijn eenparig enthousiast.

Zondagmiddag 2 uur

MATINEE.

STEENDRUKKERIJ „DE MAAS” C.V., Sloophellingstr. 48, Rotterdam, telefoon 29355, vraagt een

CALCULATOR

voor Steen- en Offsetdrukwerk

Bedoeld wordt een administratieve kracht, technisch op de hoogte en ervaren in het maken van calculaties voor Steen- en Offsetdrukwerk.

Voor direct gevraagd:

FLINKE AANK.

KANTOORBEDIENDE

Voor geschikte kracht goede vooruitzichten.

Brieven onder D. 81, Alg. Adv.bur. Rouma & Co., Heerengracht 226, Amsterdam.

ADVIESBUREAU VOOR COMMERCIEELE BEDRIJFS-ORGANISATIE TE AMSTERDAM vraagt voor spoedige indiensttreding:

GEROUTIN. STENO-TYPISTE

liefst met middelbare schoolopleiding. Brieven onder nummer 63792, bureau van dit blad.

H.H. VERTEGENWOORDIGERS

Is Uw rayon Zuid-Limburg?

dan is Uw aangewezen adres voor al Uw maaltijden:

Lunchroom - Café-Restaurant

en Raadskelder

„CASTELLUM” te HEERLEN

gelegen aan het Raadhuisplein, naast Hema-gebouw, 7 minuten vanaf het station

Koffie-tafel - lunch - diner - wild - gevogelte - vischotels samenstelling als vóór den oorlog.

Wij stellen de hoogste eischen aan de afdeeling keuken. Alle prijzen vastgesteld volgens regeling prijsbeschikking Horecabedrijven C. en B.

Directeur-eigenaar J. LEENTVAAR

Verl. Sarolestraat 1 - HEERLEN

BONTHUIS VAN WIEN

KEIZERSGRACHT 478 - AMSTERDAM

Telefoon 44686 b. d. Leidsestraat

Nieuwste modellen Bontmantels

Vossen, Vellen, Colliers enz.

TE HUUR GEVRAAGD:

GROOT BUITENHUIS

IN MOOIE OMGEVING

Eventueel gemeubileerd of gedeeltelijk

Brieven onder no. 63657 aan het bureau van dit blad.

Ter overname gevraagd:

CONFECTIEBEDRIJVEN of LOONCONFECTIEBEDRIJVEN

eventueel zonder vergunning, onverschillig waar

Tevens machines voor deze bedrijven gevraagd. Br. letter S.C. Adv. Bur. Max R. Nunes, Paleisstr. 19, A'dam-C.

TE KOOP MODERN PAND MET GARAGE

(leeg te aanvaarden)

aan hoofdweg Utrecht-Zeist, allereerste stand bev. in totaal 9 gr. en kl. kam., compl. badk., keuken, kelder, zolder enz., w. en k. water, centr. verw. Het geheel verkeert in prima staat. Event. gestoff. of gemeub. Alleen serieuze gegadigden met voldoende contanten geveilen te schrijven onder no. Z 9053 Adv. Bur. ALTA, Utrecht

Te koop te Zandvoort aan Zee

PENSIONGEBOUW

waarin thans is gevestigd een geheel bezet pension, verhuurd voor f 1600.— per jaar. Eventueel ook de zaak ter overname aangeboden. Geschikt voor geldebelegging of zelfbewoning met zaak. Prijs en event. aanv. nader overeen te komen.

Brieven onder no. B 9055 Adv. Bureau ALTA, Utrecht.

Door omstandigheden te koop aangeboden:

UITGEVERSBEDRIJF,

geeft o.a. eigen weekblad uit, opl. 5000 exempl., goed ingevoerd. Hoofdredacteur zeer bekende populaire schrijver. Genegen betaling gedeelt. geblokkeerd, hetzij aandeel in de zaak te houden. Benodigd kapitaal f 30.000.—. Reflectanten worden verzocht refer. en bankrel. te vermelden. Brieven no. 120.647 aan BOLREK, Koningsplein 1, Amsterdam. — SPOED VEREISCHT.

GROTE PARTIJ DENNEN BRANDHOUT

TE KOOP

per meter af station Zuid-Limburg

J. Windels — Houthandel

Heerlerbaan 46 - Heerlen - Tel. 4985

In- en verkoop van

VRACHT- EN LUXE AUTOMOBIELEN,

alsmede SLOOPAUTO'S.

AUTOMOBIELBEDRIJF LEIJENHORST & ZN., Droogbak 4, Amsterdam, telef. 43032, na 6 uur 46388.

R.K. heer vraagt per 1 November te Den Haag, op netten stand, een

zit- en slaapkamer

met volledig pension. Br. no. 964 bur. van dit blad

WONINGRUI

Wie wil zijn woning met minstens 5 kamers in A'dam of omgev. rullen voor een kleinere vrije flat in A'dam-Zuid met 2 grote kamers en suite, 1 kleine kamer, keuken, douche en kelderkast? Br. no. 63741, bur. v/d blad

EEN GOED THUIS

GEVRAAGD

voor een jongentje van 7 j

Zoo spoedig mogelijk. Liefst in R.K. gezin, tegen vergoed Br. no. 12245 bur. v. d. bl.

Per 1 Nov voor heer ruime

VOORZIT-SLAAPKAMER

pr. pension, e. v. bad en

telef. f 150.— p. m. Br. o.

no. 63981 bur. van dit blad.

Aangeboden begin Nov.:

GEM. KAMERS

met voll. pens. op 1er

stand te A'dam, Huitze

„Zonnetij”, De Lairesse-

straat 143, A'dam-Z.

Voor 1 of 2 R.K. rustige,

lieve, besch. dame(s) v.g.h.

2 ONGEM. KAMERS

in landhuisje te huur, met

gebr. v. keuk., a. bed., in O.

v. pr. Utr. Br. m. opg. van

ref. en leeft. ond. no. 60301,

bureau van dit blad.

Aangeb. omg. Concertgeb.

gmeub. of gestoff.

ZIT-SLAAPKAMER

met of zonder pension, voor

heer, b.b.h.h. Centr. verw.,

parket, telef. en bad. Br.

no. 63680, bur. v. d. bl.

In besch. R.K. gezin wordt

gevr. ZIT-SLAAPK. m. pens.

en huiseel. verk. v. leerling

Conserv. 16 j. R.K. Br. o.

no. 74181, bur. van dit blad.

CONCERTGEBOUW — Woensdag 16 October 8.15 uur

DE BEROEMDE en ORIGINEELE

WIENER S'ANGERKNABEN

met geestelijke liederen en volksliederen o.a. Schöne blaue Donau - Schläfe mein Prinzchen - Meine Mutter war eine Wienerin o.a. Operaatjes van HAYDN, MOZART enz.

EEN ENKEL OPTREDEN IN AMSTERDAM.

Toegangspr. f 2.60. Plaatsbespr. van 14 Oct. af 10 uur.

Voorverkoop dagelijks Nwe Muziekhandel, Leidschestr.

Lido Bar
 opent het winterseizoen
GÉZA KISS
 en zijn orkest

★ LIDO ★
 LEIDSCHEKADE - AMSTERDAM-C.

VLOERBEDEKKING!

CELPLEX VLOEREN gelegd als parket

3 jaar garantie distributievrij

direct leverbaar

Gelegd f 3.90 per M2

Inlichtingen en toonkamers:

HARTENSTRAAT 13 A'DAM - TELEF. 87425

Wed. 34 j., 2 schoolg. kind.

6-8 j., zoekt kennismaking

met R.K. heer of wedn. Br.

no. H-11668 bur. van dit bl.

WELKE MAKELAAR

of HUISEIGENAAR

kan jong echtpaar (z.k.)

helpen aan WONING in

Amsterdam, liefst in Zuid

of Centrum. Brieven onder

no. 74136, bureau van dit

blad.

TE HUUR GEVRAAGD

KANTOOR- EN

MAGAZIJNRUIMTE

in onderstuk. Br. „Hermes”,

Kloveniersburgwal no. 59,

A'dam, telef. 47687.

A. KOREMANS

geeft goede prijzen voor

het gedragen kleding War-

moestr. 9, A'dam, tel. 49777

AFGEKNIPT HAAR

te koop gevraagd

ook grijs uitgevallen haar

KLERKS, Weteringschans